

Slide deck statistieken Jaarverslag 2017

"EMPOWERING SOCIETY"

Federatie van de Belgische
Elektriciteits- en Gasbedrijven

Fédération Belge des Entreprises
Electriques et Gazières

Federation of Belgian
Electricity and Gas Companies

Markante feiten in 2017

- De transitie staat bovenaan de agenda van de Belgische autoriteiten
- Energie efficiëntie in gebouwen en vergroening van transport dringend noodzakelijk
- Dynamische retailmarkt, switchpercentage bij de Europese top: Wallonië doet een inhaalbeweging
- Consumentenklachten zijn sterk verbonden met externe factoren
- Gasverbruik stijgt door economische groei
- Elektriciteitsverbruik blijft verder licht dalen
- Sterke groei van de capaciteit hernieuwbare energie maar dit vertaalt zich niet in een hogere output door minder gunstige klimatologische omstandigheden
- Prijzen herstellen maar onvoldoende om een langetermijn investeringssignaal te geven
- De thermische gascentrales spelen een essentiële rol in de bevoorradingszekerheid
- België zal een tandje moeten bijsteken om de 2020 doelen te halen

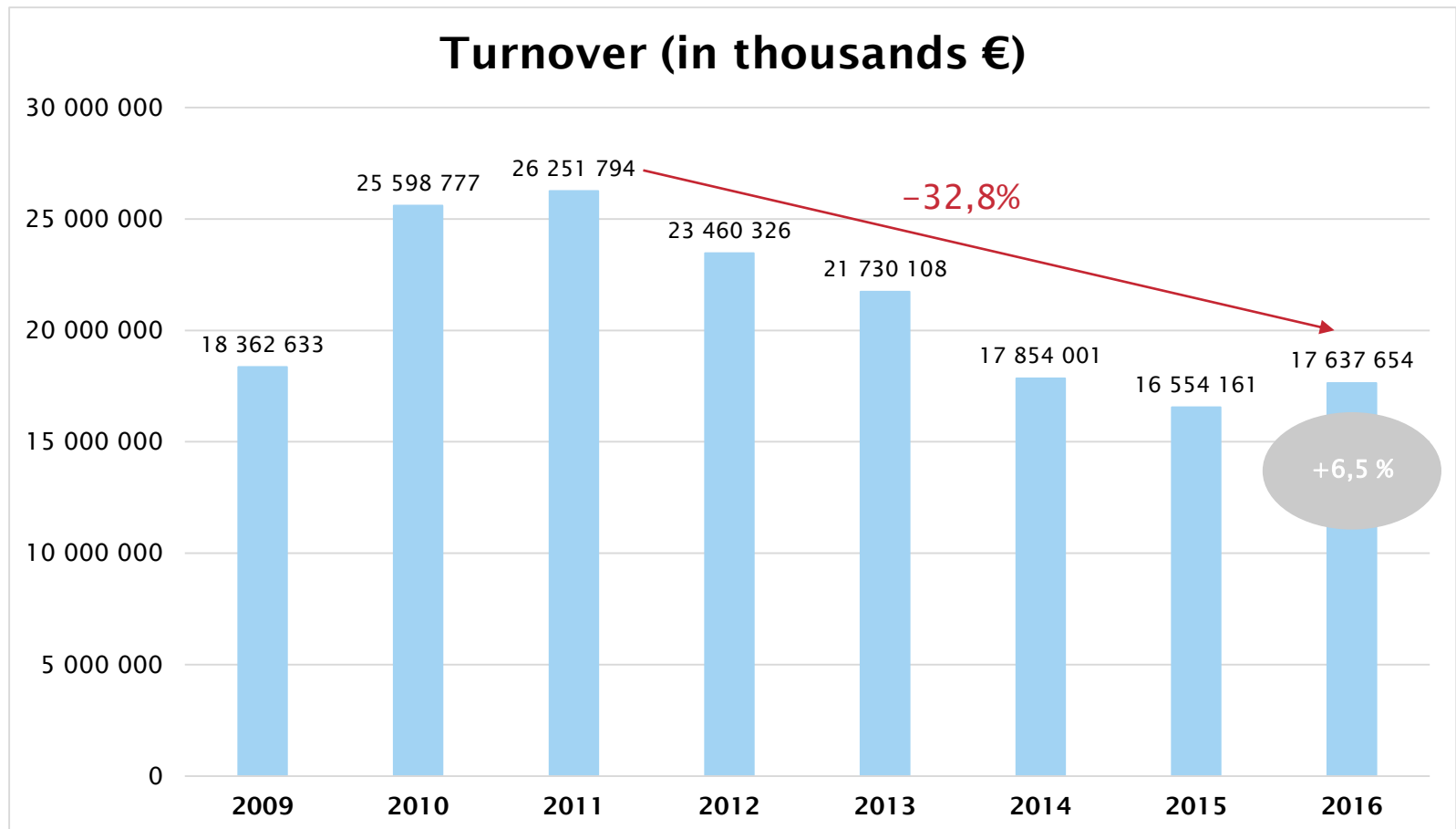
Economics and markets

Economisch

Omzet (2016*) nog onder niveau van 2009

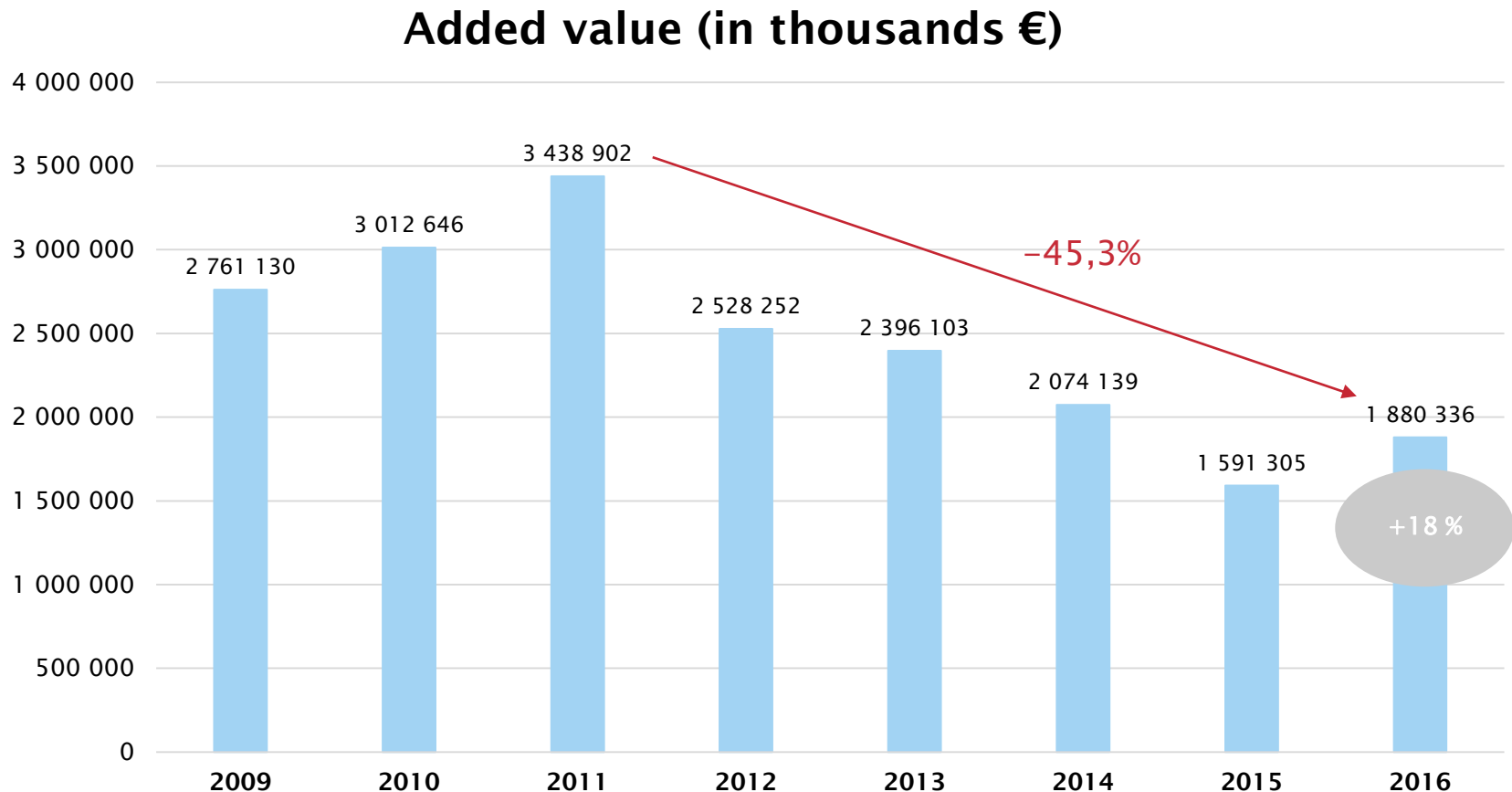
Beperk herstel na jaren van structurele daling

* Annual report FEBEG 2017 Bron: Belfirst - * De cijfers van 2017 zijn momenteel nog niet beschikbaar. NB wijziging van de consolidatie parameter voor de laatste 3 jaar om rekening te houden met de evolutie van het aantal leden

Economisch

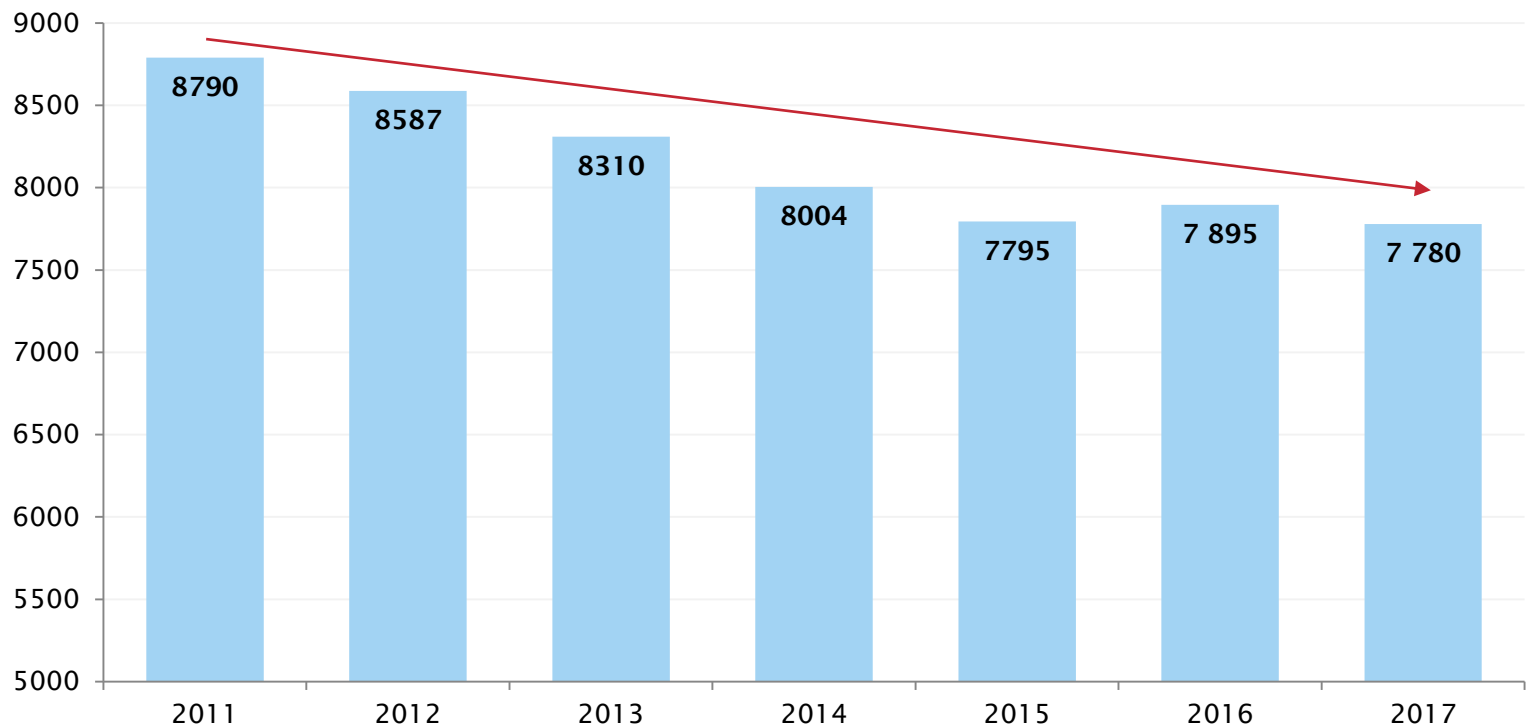
De toegevoegde waarde (2016*). Beperkt herstel na jaren van structurele daling. 45% onder niveau van 2011

* Annual report FEBEG 2017 – Bron: Belfirst – * De cijfers van 2017 zijn momenteel nog niet beschikbaar. NB wijziging van de consolidatie parameter voor de laatste 3 jaar om de evolutie van het aantal leden weer te geven.

Sociaal

Structurele vermindering van tewerkstelling. Stabilisering in 2017

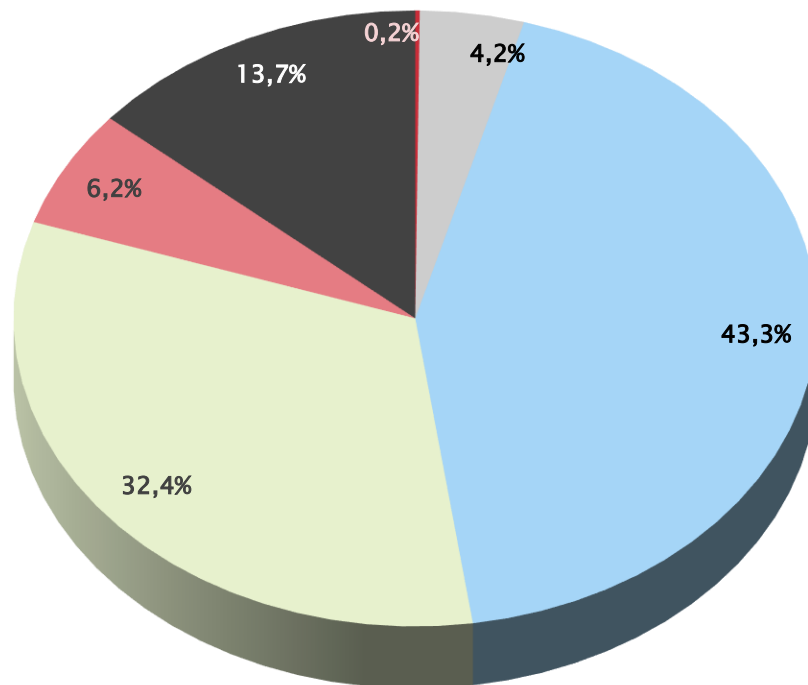
Rekening houdend met de indirecte tewerkstelling, genereren de leden van FEBEG ongeveer 23.000 jobs in België (ratio van 2,94 volgens het Planbureau).

De rechtstreekse tewerkstelling is verminderd met -11,5 % tussen 2011 en 2017.

Gasmarkt

Diverse gasbevoorradingsbronnen waarborgen bevoorradingszekerheid

Natural gas imports in Belgium by country of origin (2016) : 193 TWh

■ Others ■ Germany ■ Netherlands ■ Norway ■ Qatar ■ United Kingdom

- De import van Nederlands gas goed voor het leeuwen-aandeel van Belgische gas bevoorrading
- De export van Nederlands gas zal eind 2029 stoppen
- Het Nederlands gas van type L (arm) zal vervangen worden door H gas (rijk)
- De geleidelijke omzetting van het Belgische gasnet van arm naar rijk gas start in 2018.
- 1.600.000 klanten zullen worden overgeschakeld van L naar H gas voor het einde van 2029

Gasmarkten

Lange termijnmarkt groothandelsprijs: 10,4% hoger vs 2016

Gemiddelde prijs 'year ahead' €/MWh		
2016 (CAL 17)	↑ +10,39%	2017 (CAL 18)
15,40 €		17,00 €

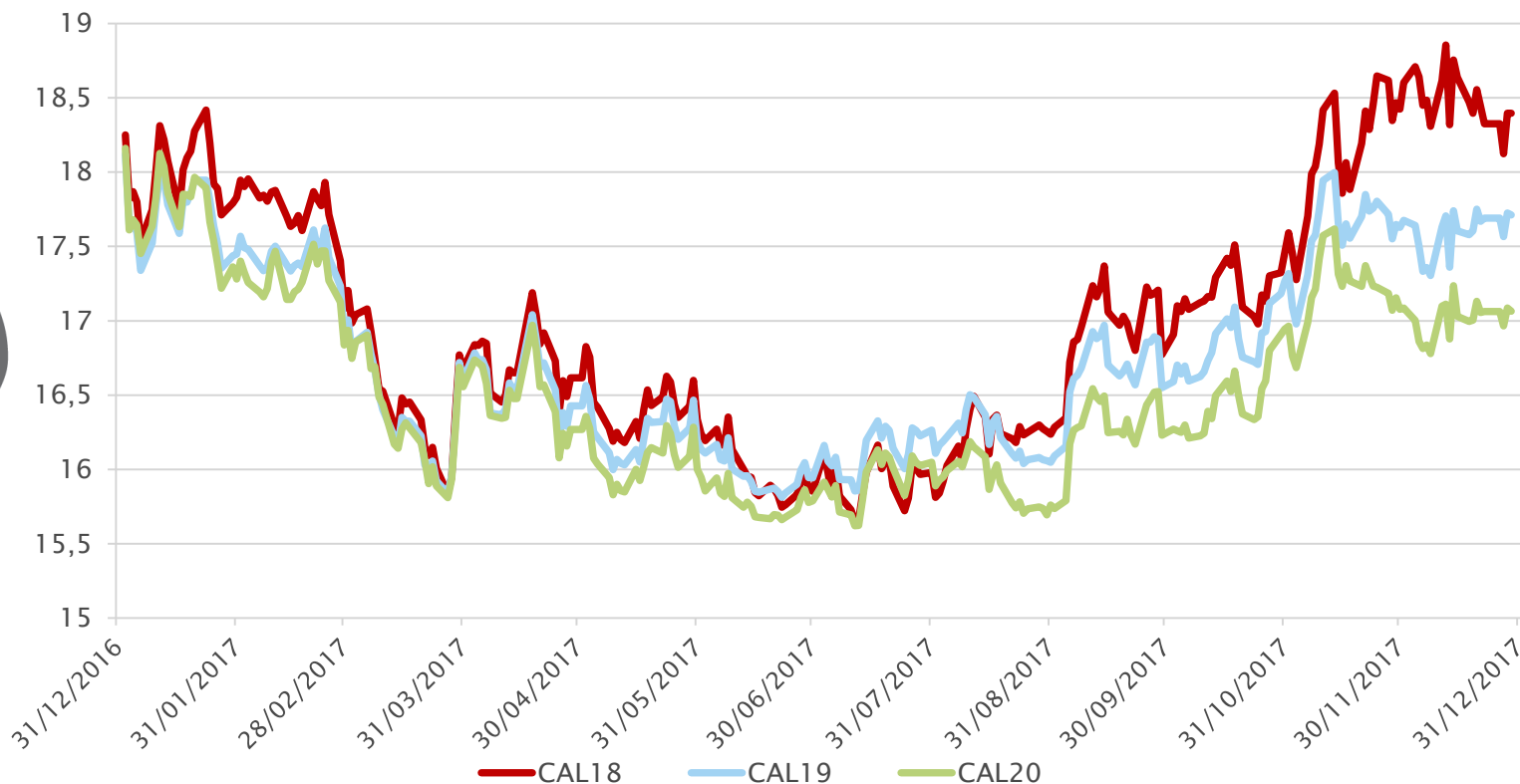

De stijging van de gasprijs is veel beperkter dan deze van de olieprijs in dezelfde periode (+29% van 40,68 \$ naar 52,51 \$ / barrel)

Gasmarkten

Lange termijnmarkt 'year ahead'

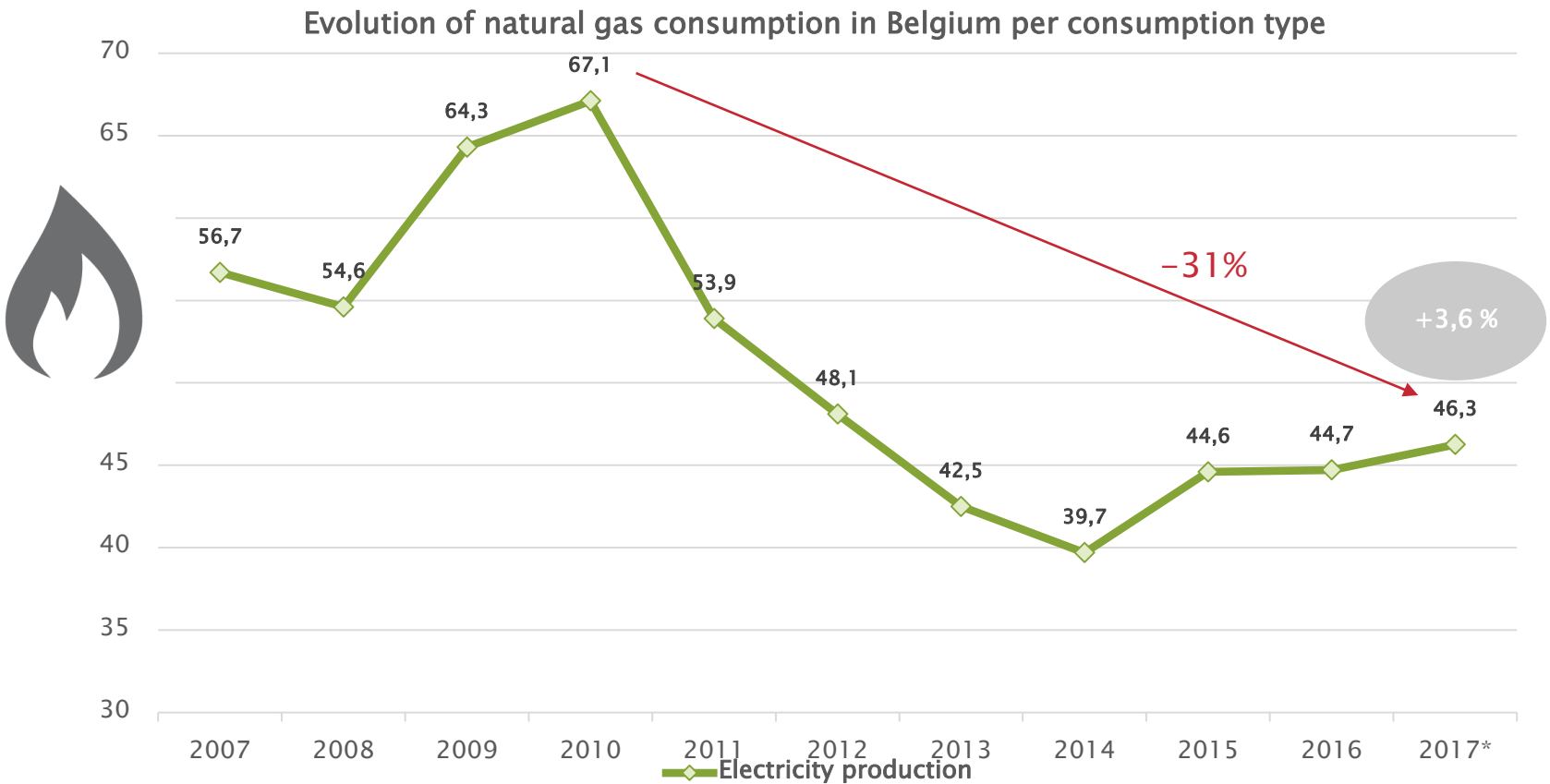
Evolution of the long term gas prices in 2017- TTF (EUR/MWh)

Eind 2017: oa stijgende olie en gasprijzen, productie onderbrekingen, hogere seizoensgebonden vraag en onbeschikbaarheid van nucleair in Frankrijk leiden tot stijging

Gasconsumptie voor elektriciteitsproductie

Beperkt gestegen tegen over vorig jaar, maar nog steeds 31% lager dan de piek in 2010

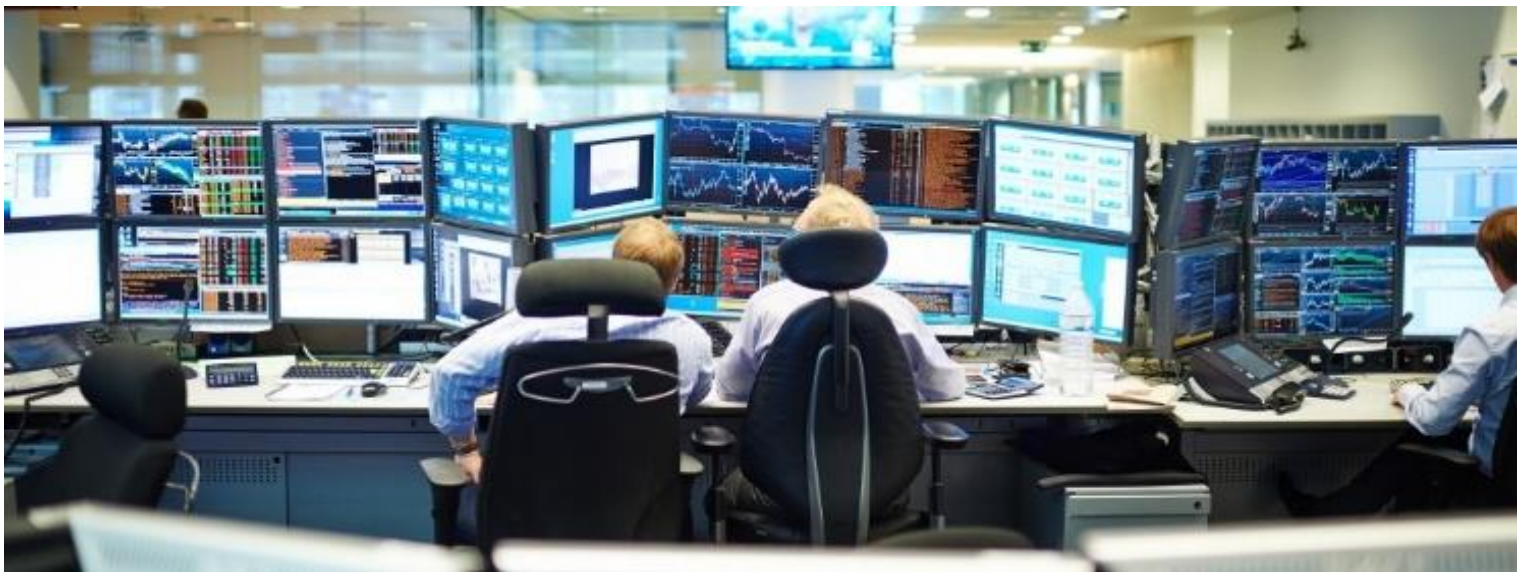

Elektriciteitsmarkten

Korte termijnmarkt

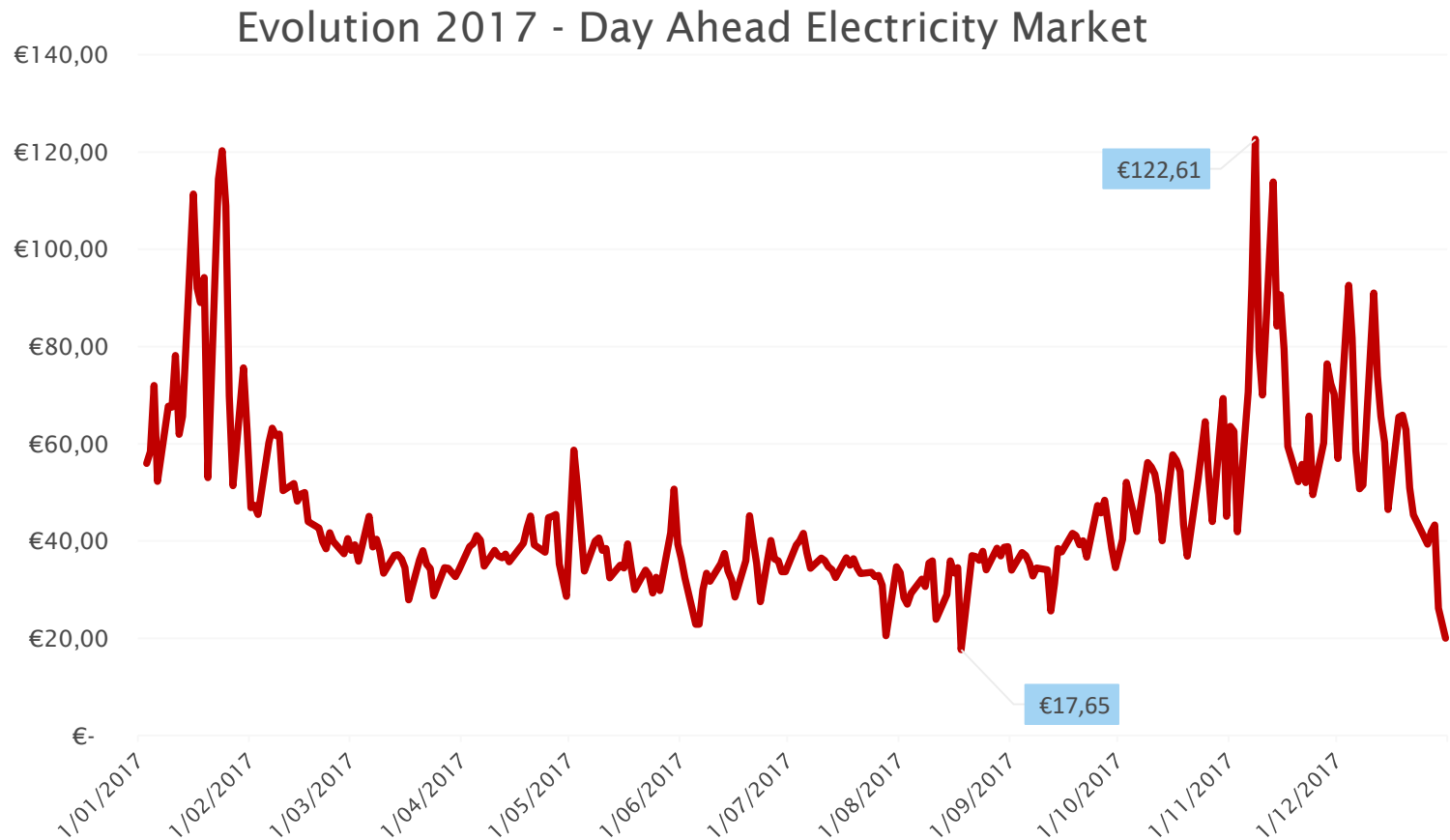

Gemiddelde prijs 'day ahead' €/MWh		
2016	↑ + 26,5 %	2017
36,61 €		46,30 €

Elektriciteitsmarkten

Korte termijnmarkt

Hogere prijs ten opzichte van 2016 oa door de hogere gas en kolenprijs, koude prik in het najaar 2017, lagere beschikbaarheid nucleair in Frankrijk, enkele dagen met lage windproductie,

Elektriciteitsmarkten

Lange termijnmarkt

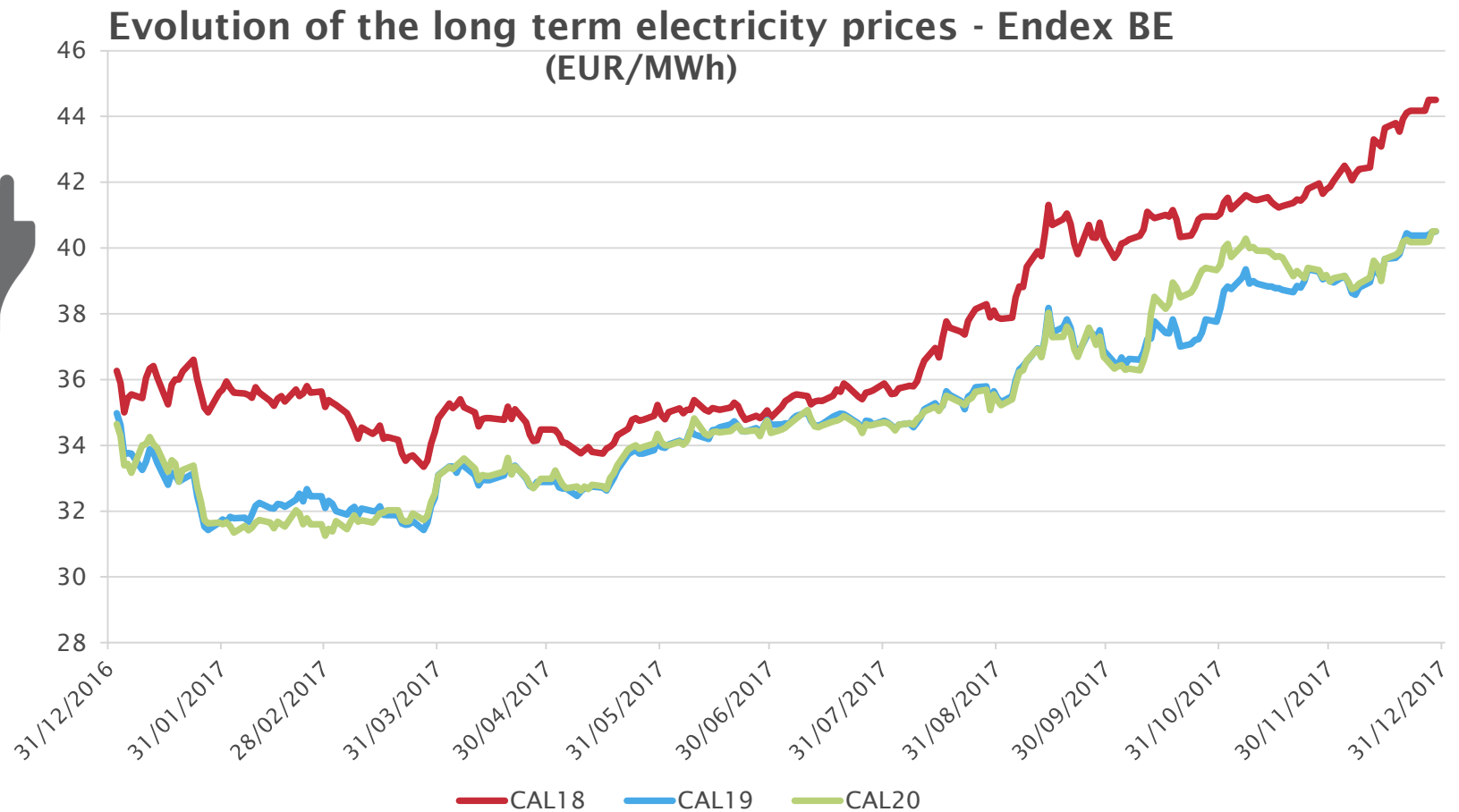

Gemiddelde prijs 'year ahead' €/MWH		
2016 (CAL 17)	↑ + 12,5%	2017 (CAL 18)
33,17 €		37,3 €

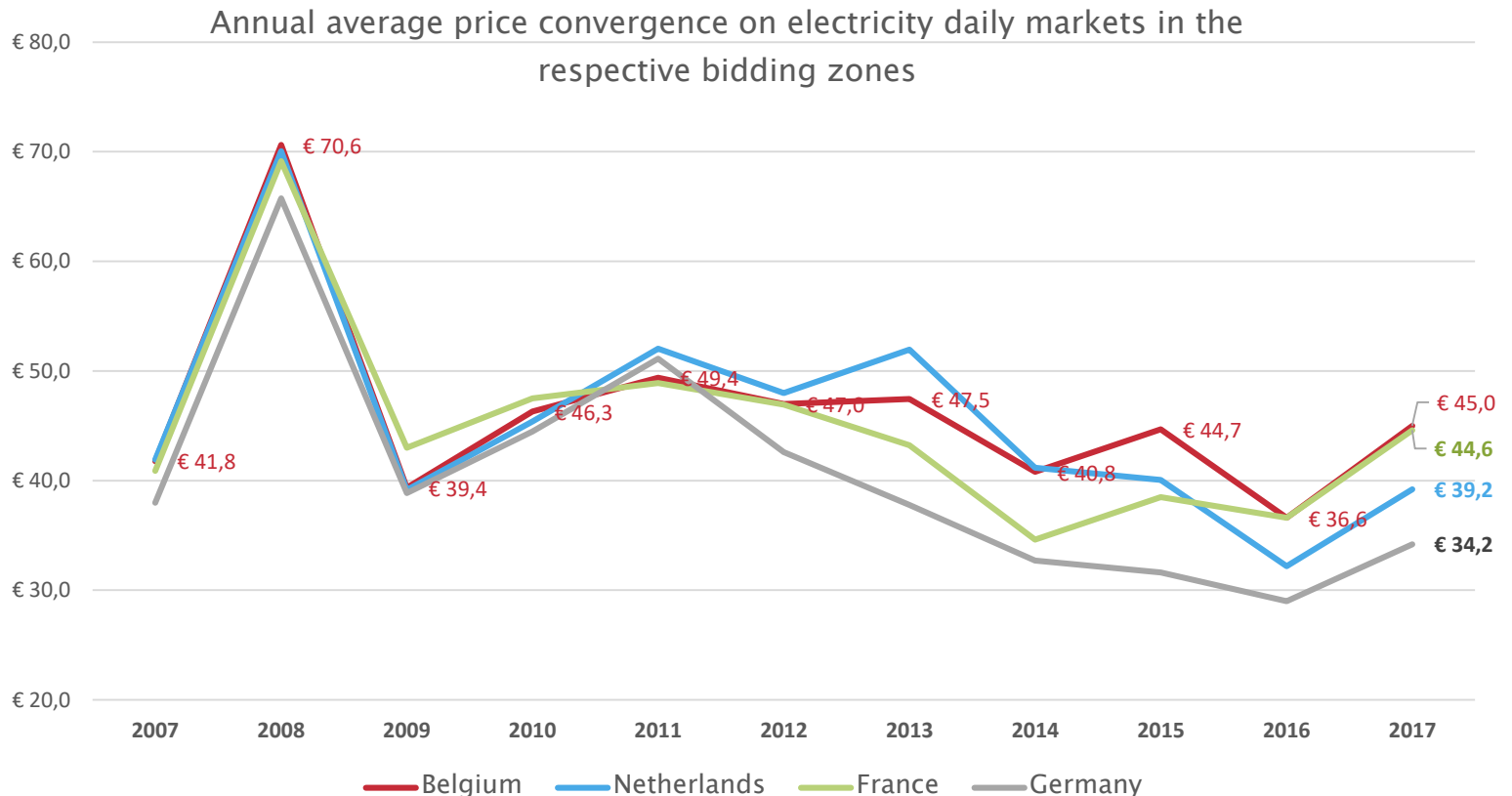
Elektriciteitsmarkten

Lange termijnmarkt: stijgende tendens

Elektriciteitsmarkten

Prijsconvergentie in de CWE zone

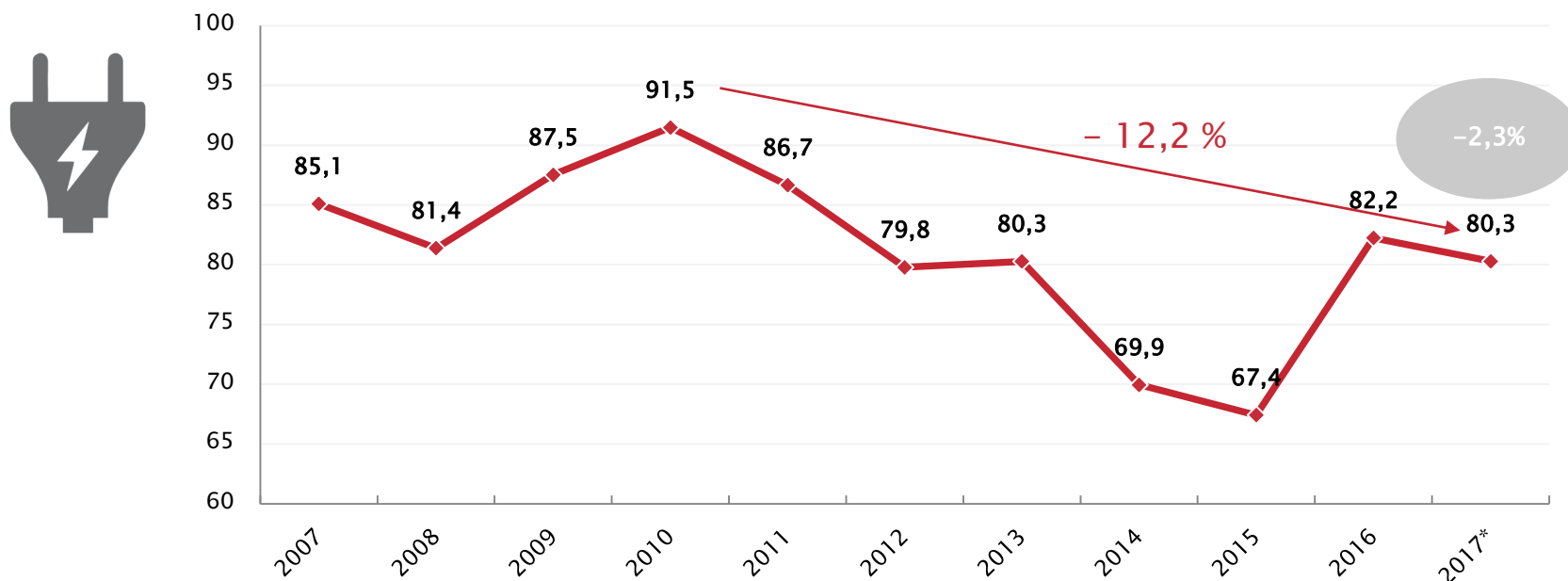

Prijsconvergentie laag in het najaar 2017. oa door de koudeprikk in Frankrijk, beperkte beschikbaarheid baseload capaciteit,..

Elektriciteitsproductie

Lichte daling van de netto elektriciteitsproductie

Total net electricity production in Belgium (TWh)
2006-2017

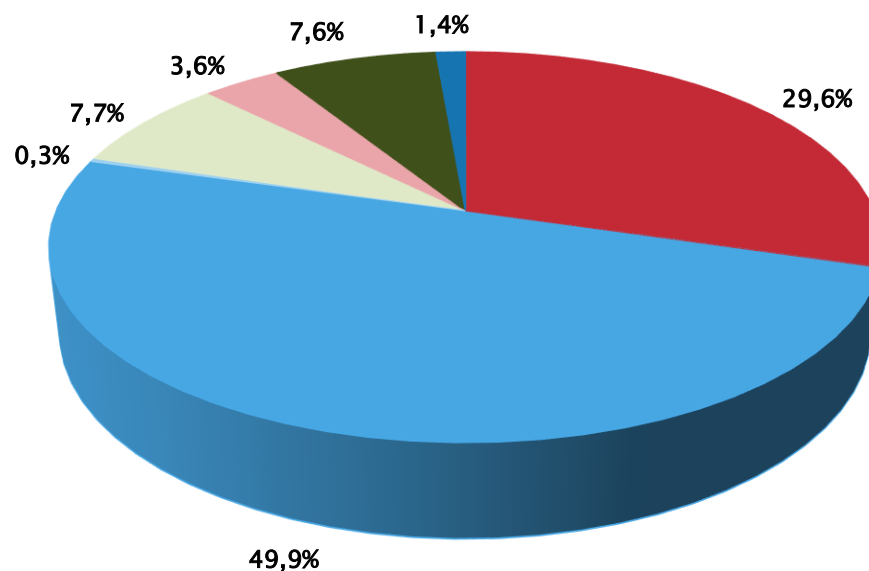

Lichte daling van de elektriciteitsproductie in België oa als gevolg van lagere belastingsfactoren voor deklassieke en hernieuwbare productieinstallaties in 2017 vs 2016, en dit ondanks een record aan geïnstalleerde productiecapaciteit.

Elektriciteitsproductie

Een gevarieerde mix primaire bronnen

Total net electricity production
in Belgium by source in 2017* (80,29 TWh)

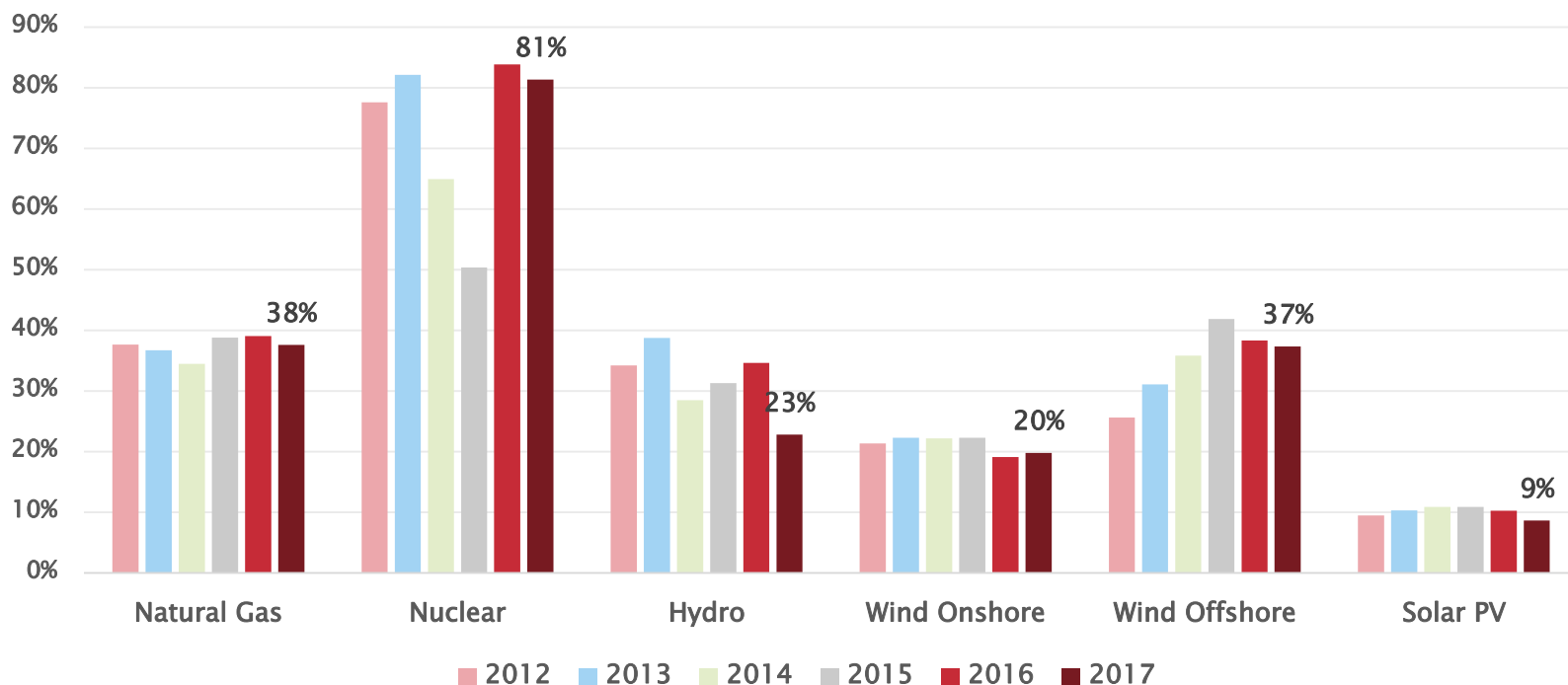

■ Fossil Fuel ■ Nuclear ■ Hydro ■ Wind ■ Solar ■ Biomass Biogas and Waste ■ Pumped Hydro

Bijna één vijfde van de geproduceerde energie in België is afkomstig van hernieuwbare energie en 11% van wind- en zonne-energie. 81% is afkomstig van de thermische installaties (gas en nucleair)

Evolutie van de belastingsfactor (load factor) van de installaties

Load factor: percentage of total number of hours per year when production assets are in operation in Belgium (equivalent full load hours capacity)

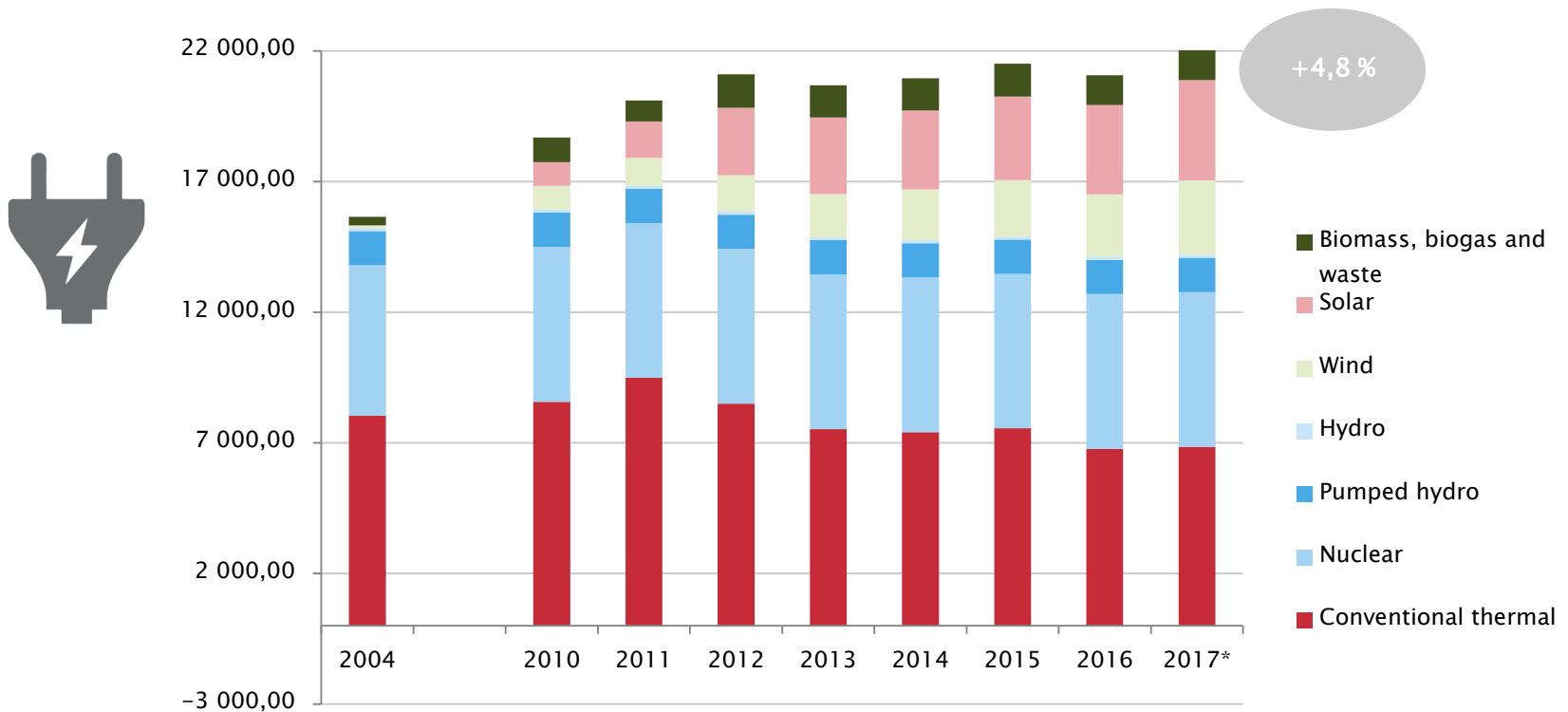

De belastingsfactor (load factor) was over het algemeen minder gunstig in 2017 vs 2016, dit verklaart de daling van productie ondanks de verhoging van de capaciteit.

Elektriciteitsproductie

Record aan geïnstalleerde productiecapaciteit

Installed capacity in Belgium by production technology (MW)

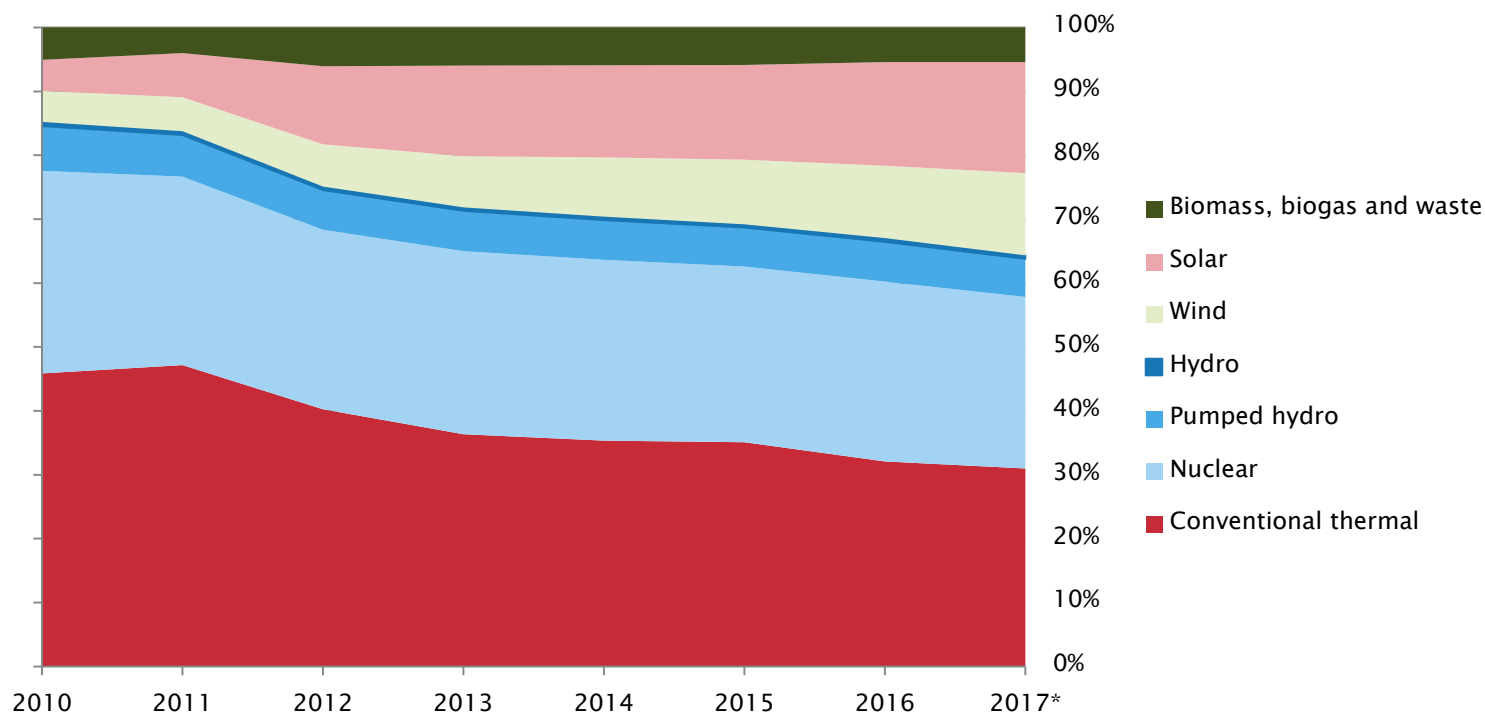

De geïnstalleerde capaciteit stijgt met 4,8 % naar een nieuw record van 22.000 MW voornamelijk onder impuls van de groei van de wind- en zonne-energie.

Elektriciteitsproductie

Record aan geïnstalleerde productiecapaciteit

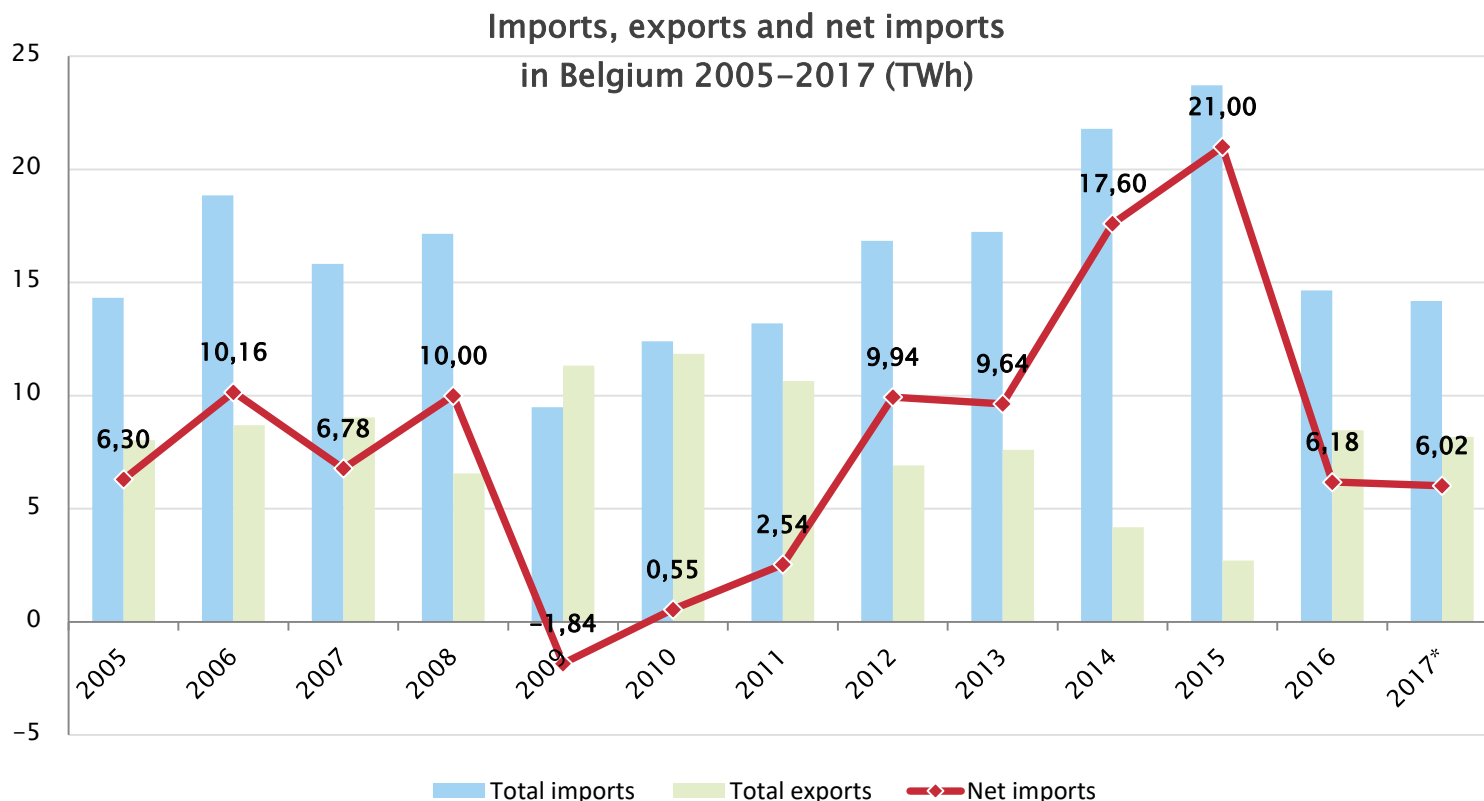
Installed capacity in Belgium by production technology

De geïnstalleerde capaciteit stijgt met 4,8 % naar een nieuw record van 22.000 MW, voornamelijk onder impuls van de groei van de wind- en zonne-energie segmenten.

Elektriciteitsproductie

België blijft netto invoerder. Situatie stabiel tegen over 2016

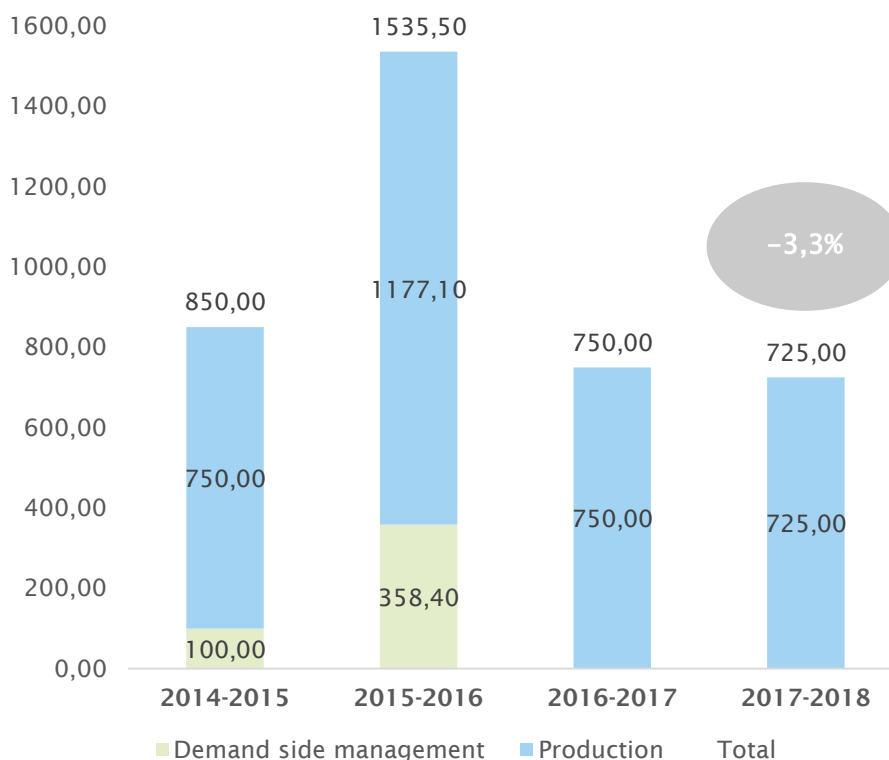
België blijft netto-invoerder. De situatie is stabiel tegen over 2016 en beter dan 2012–2015. De netto invoer is goed voor ongeveer 7,4 % van het netto elektriciteitsverbruik in België in 2017.

Elektriciteitsproductie

Strategische reserve belangrijk voor de bevoorradingszekerheid.

'Strategic' Reserve evolution 2014-2018
- capacity in MW

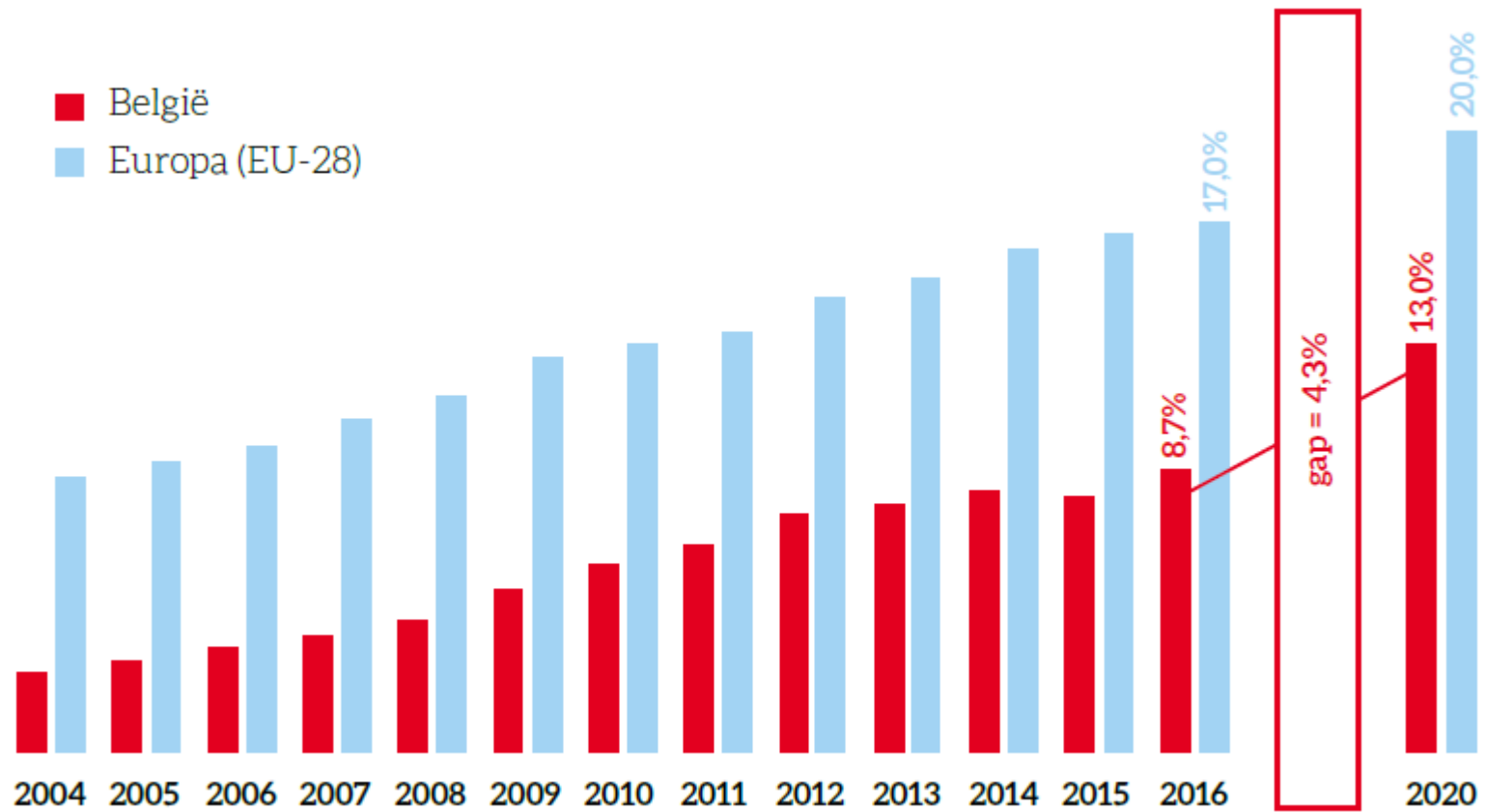
- De beschikbare capaciteit kan in België onvoldoende zijn om de consumptiepieken te dekken
- Strategische reserve: beschikbare capaciteit buiten de markt
- Momenteel bestaat uit 100% productiecapaciteit nl operationele gasenheden
- Voor FEBEG moet de strategische reserve vervangen worden door een mechanisme dat ook een investeringssignaal geeft voor nieuwe eenheden.

Protecting the Planet

Aandeel hernieuwbare energie

België moet nog inspanningen leveren om 13% HEB doelstelling tegen 2020 te halen

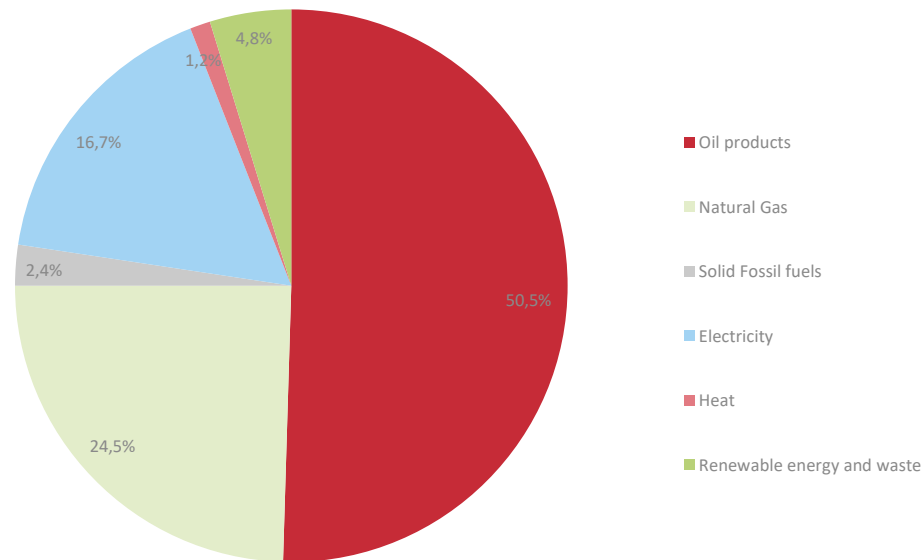

Duurzaam verbruik

Energievectoren met lage koolstofinhoud kiezen

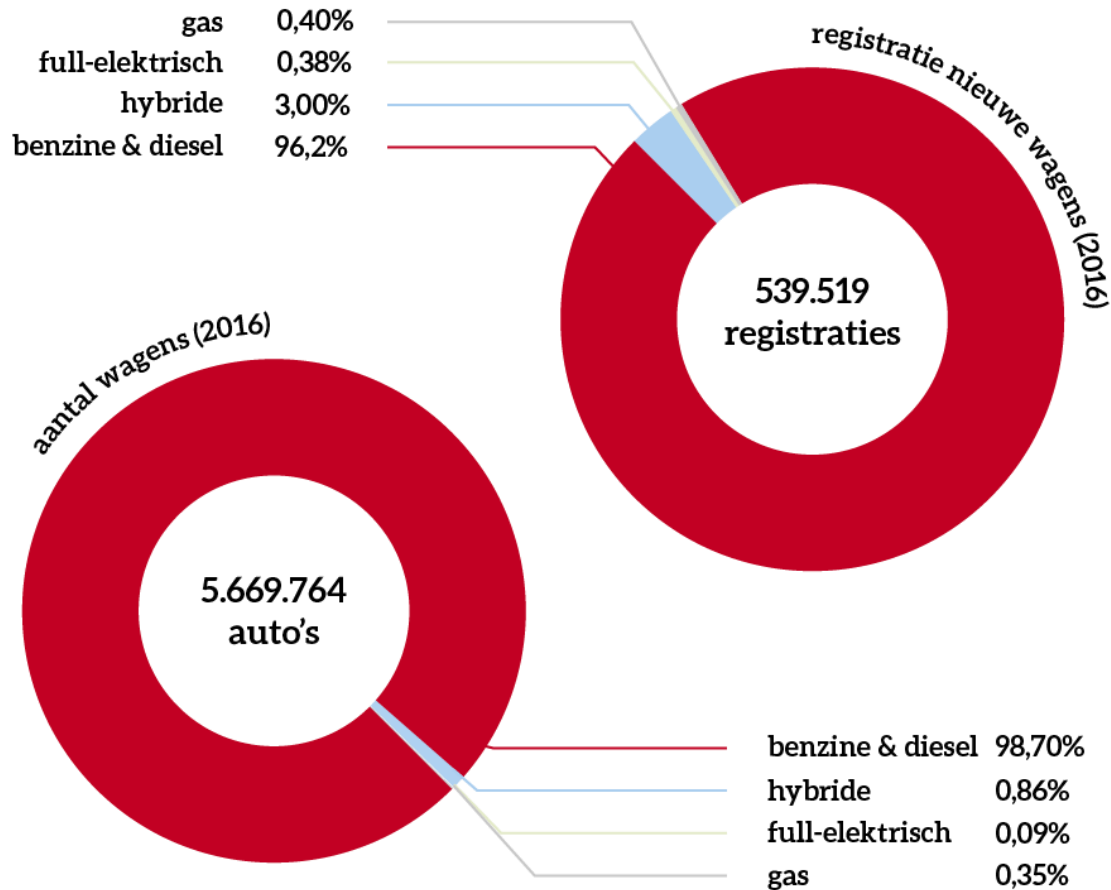
- Om de CO₂ doelen te halen moet een switch naar brandstoffen met lage koolstofinhoud plaatsvinden
- Het aandeel van elektriciteit, gas en hernieuwbare energie verhogen in het finaal energieverbruik moet stijgen.
- Transport en gebouwen hebben een sleuterrol in de vergroening

Final energy consumption 2016 in Belgium per energy source
expressed in Mtep = 42,1 Mtep

Duurzaam verbruik

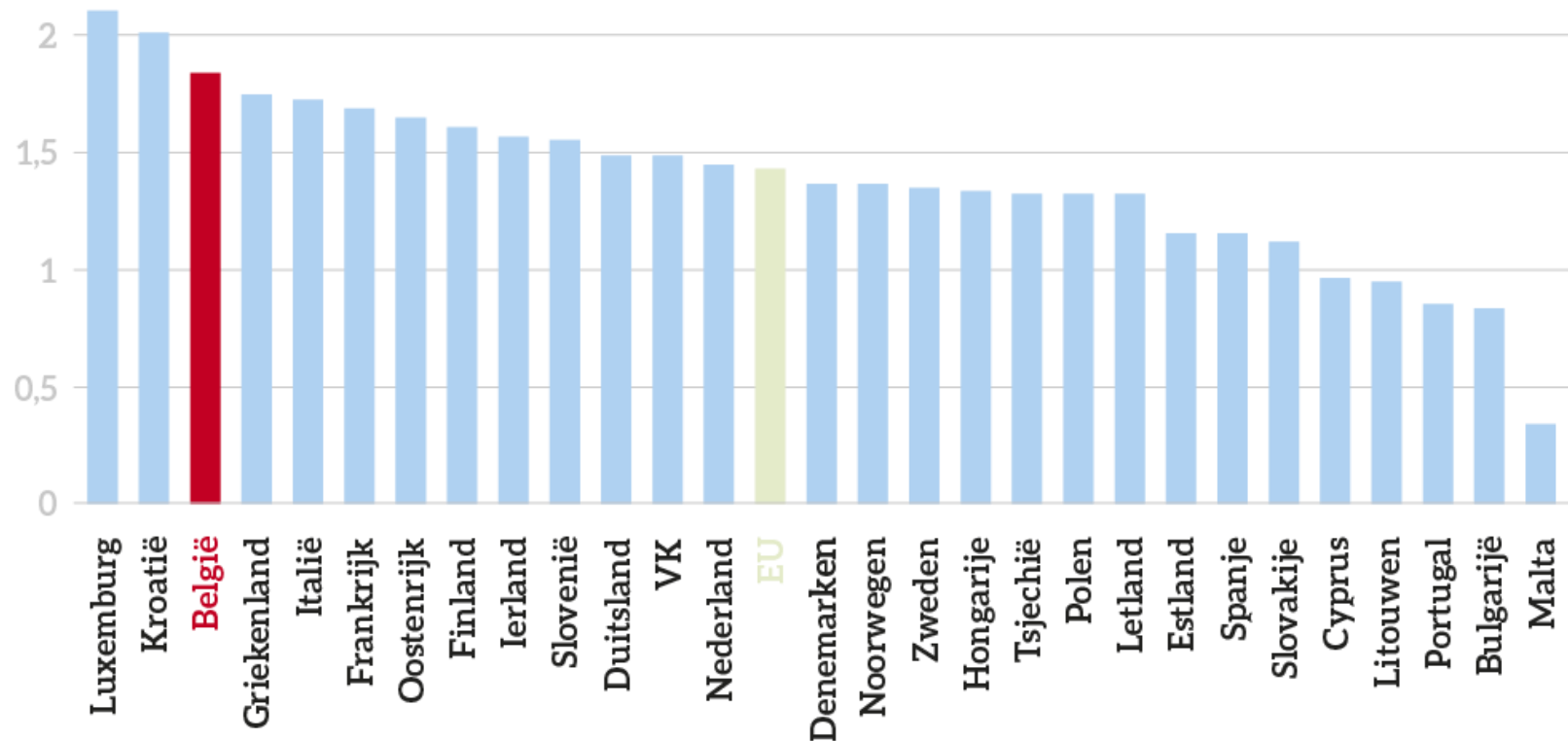
Wagenpark: een aanzienlijke potentieel voor alternatieve brandstoffen

Duurzame Productie

Gebouwen & huisvesting: België ver boven het EU gemiddelde.
Energie efficiëntie moet omhoog.

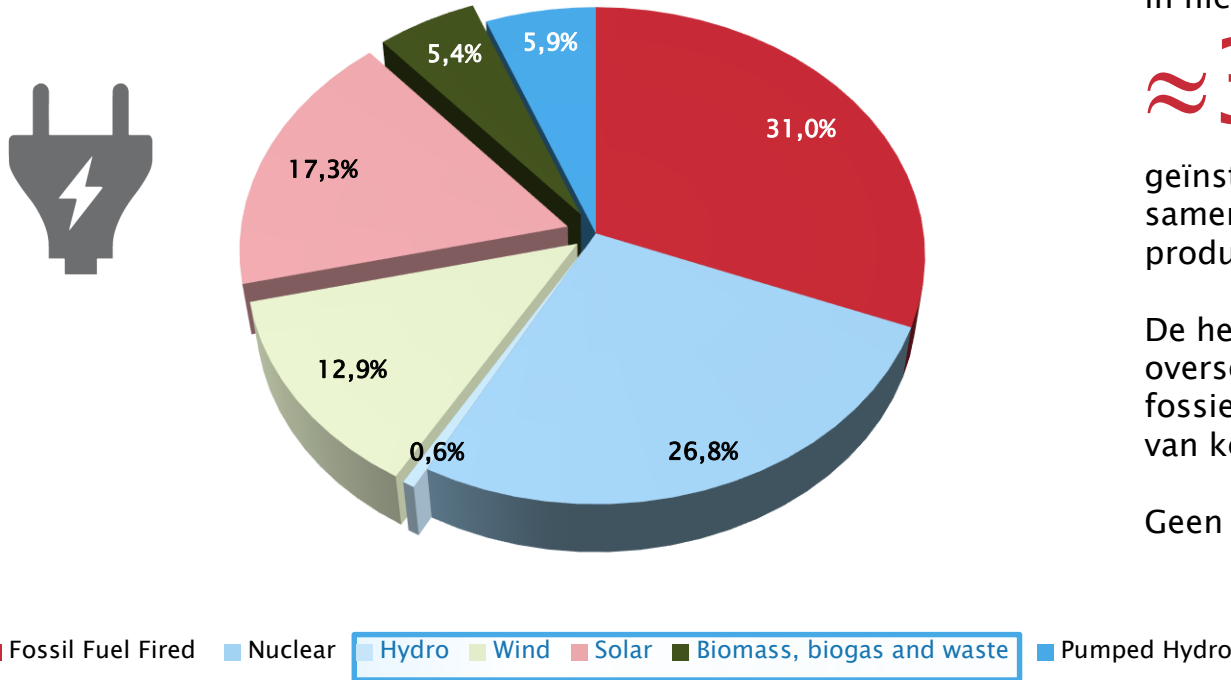
Energieverbruik in 'Ton Olie Equivalenten' (Tep) per woning

Duurzame Productie

Beschikbare capaciteit gelijkmatig verdeeld tussen conventioneel thermische energie, kernenergie, en hernieuwbare energie

Installed capacity in Belgium
by production technology 2017* (22,076 MW)

Hernieuwbare energie vormt het overgrote deel van de investeringen in nieuwe capaciteit

≈ 36% van de

geïnstalleerde capaciteit in België is samengesteld uit duurzame energie productie.

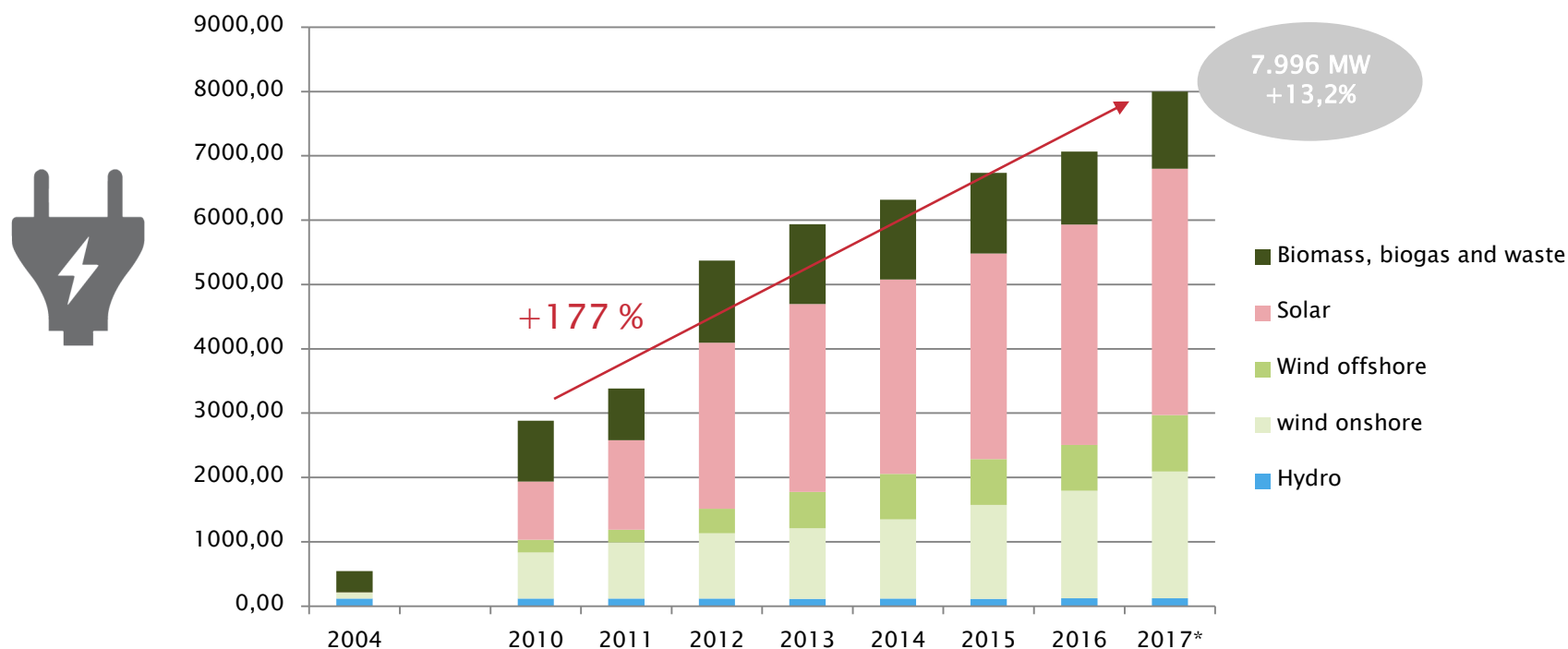
De hernieuwbare capaciteit overschrijdt zowel de geïnstalleerde fossiele capaciteit als de capaciteit van kernenergie

Geen steenkool in de mix

Duurzame Productie

De groei van de hernieuwbare capaciteit zet zich door maar moet versneld worden om de 2020 doelen te halen

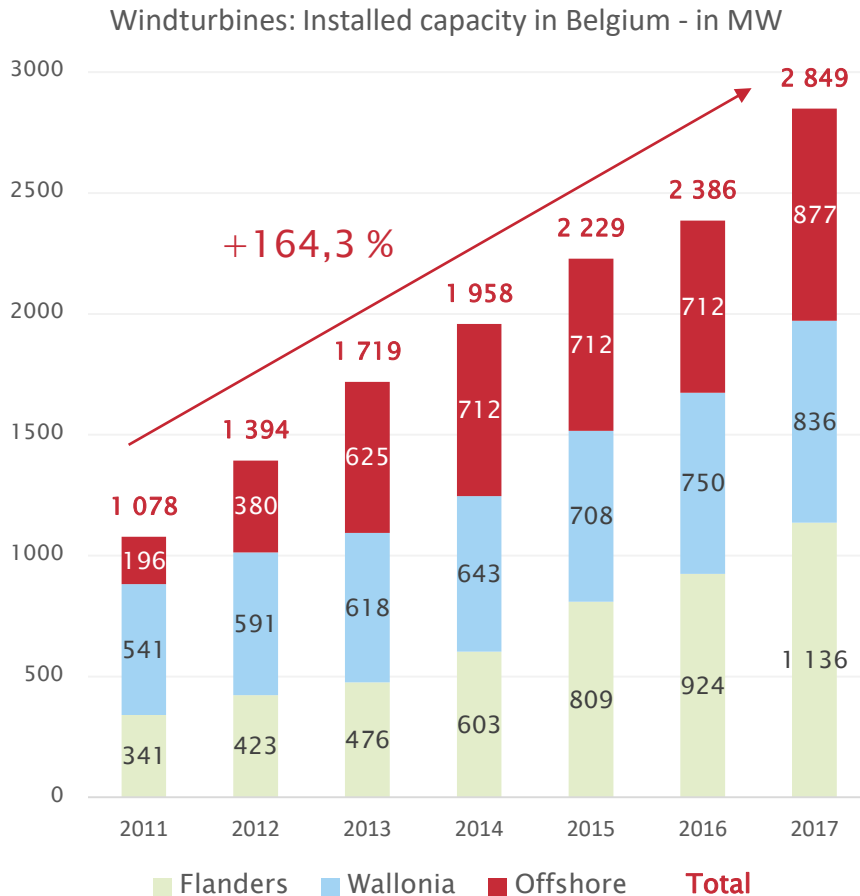
Installed renewables capacity in Belgium (MW)

Hernieuwbare energie groeit verder. De groei komt voornamelijk van onshore en offshore windmolenparken en de nieuwe start van de zonne-energie. Versnelling is noodzakelijk om de doelstellingen 2020 te halen.

Duurzame Productie

Capaciteit windenergie 19,4% gestegen in 2017

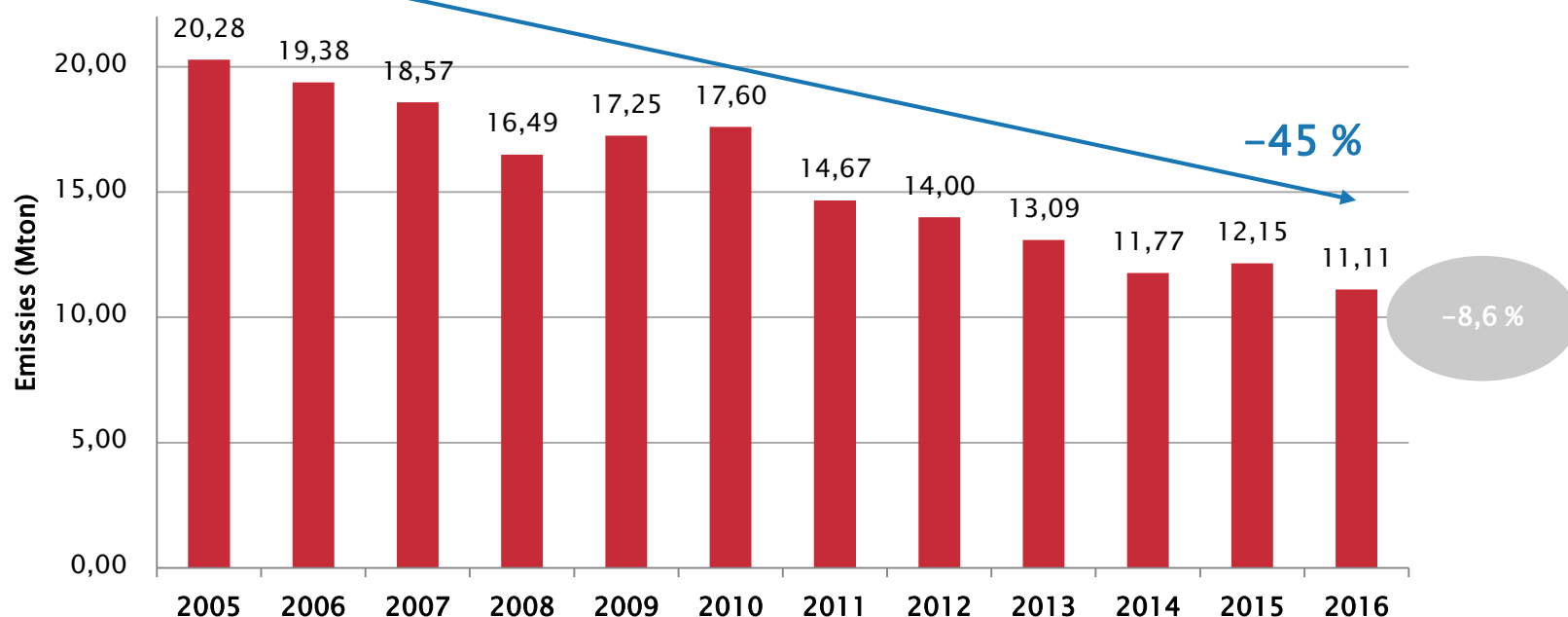

+19,4%

- De windturbines vertegenwoordigen 12,9% van de geïnstalleerde productiecapaciteit in België
- Gemiddelde benuttingsgraad van het Belgisch park over de 6 laatste jaren:
 - 22,8% onshore
 - 39,4% offshore
- Een belangrijke hoeveelheid capaciteit zit momenteel in goedkeuringsprocedure voor de vergunning

Dalende CO₂ emissies voor de elektriciteitsproductie

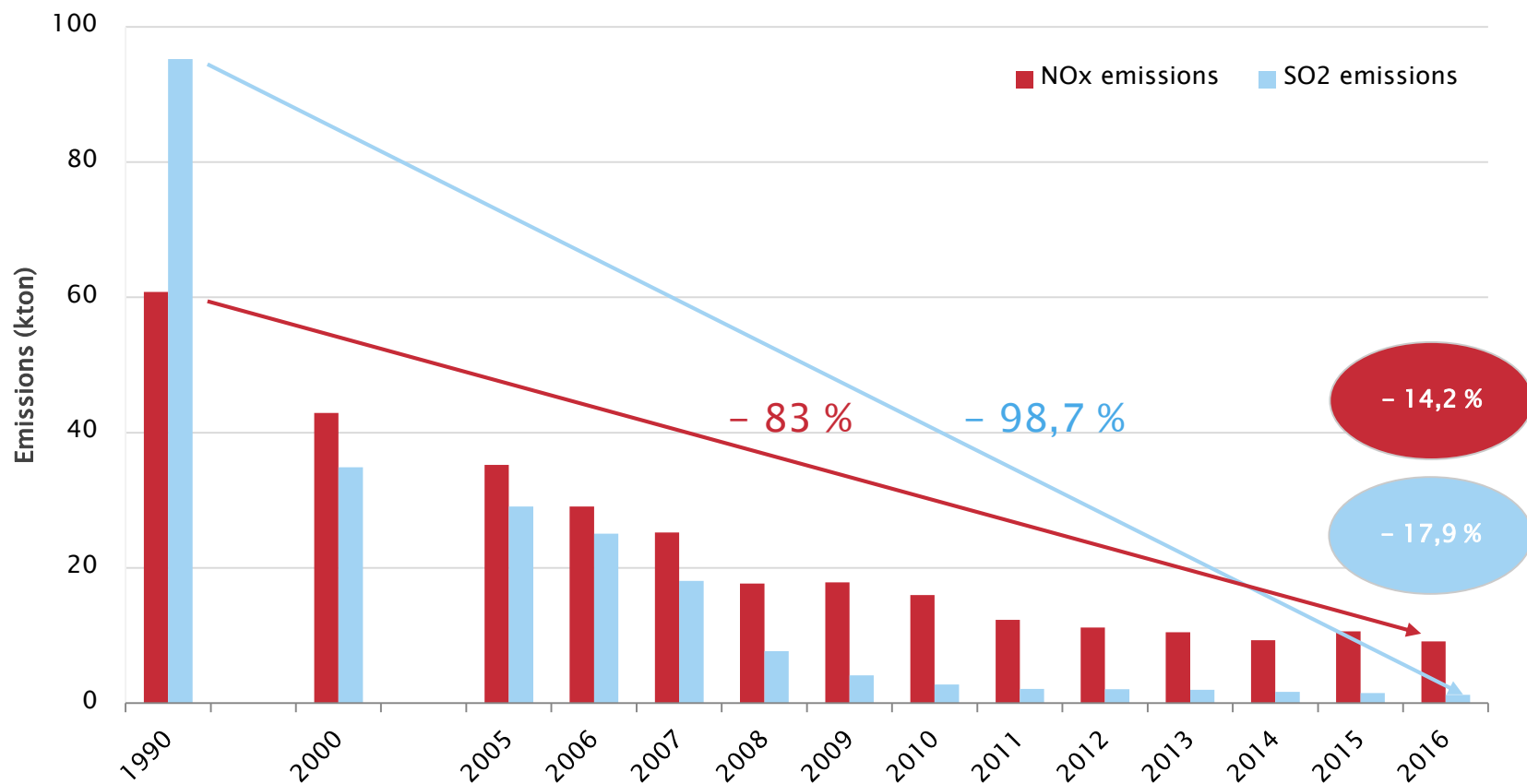
CO₂ emissions Belgian energy production sector
under 'EU-ETS'

Dalende trend door wijzigigen en optimalisatie van productietechnologieën

Verzurende emissies steeds beter beheerst

NO_x and SO₂ emissions Belgian energy sector

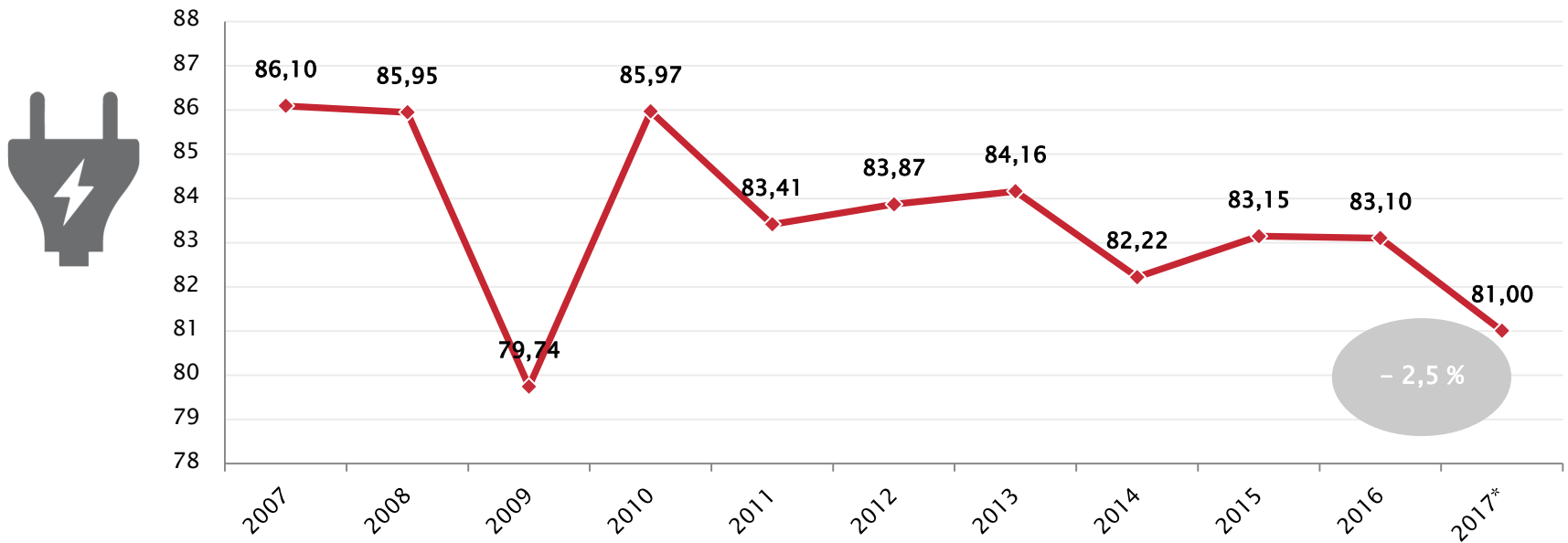
Serving customers

Elektriciteitsverbruik

Elektriciteitsverbruik daalt structureel

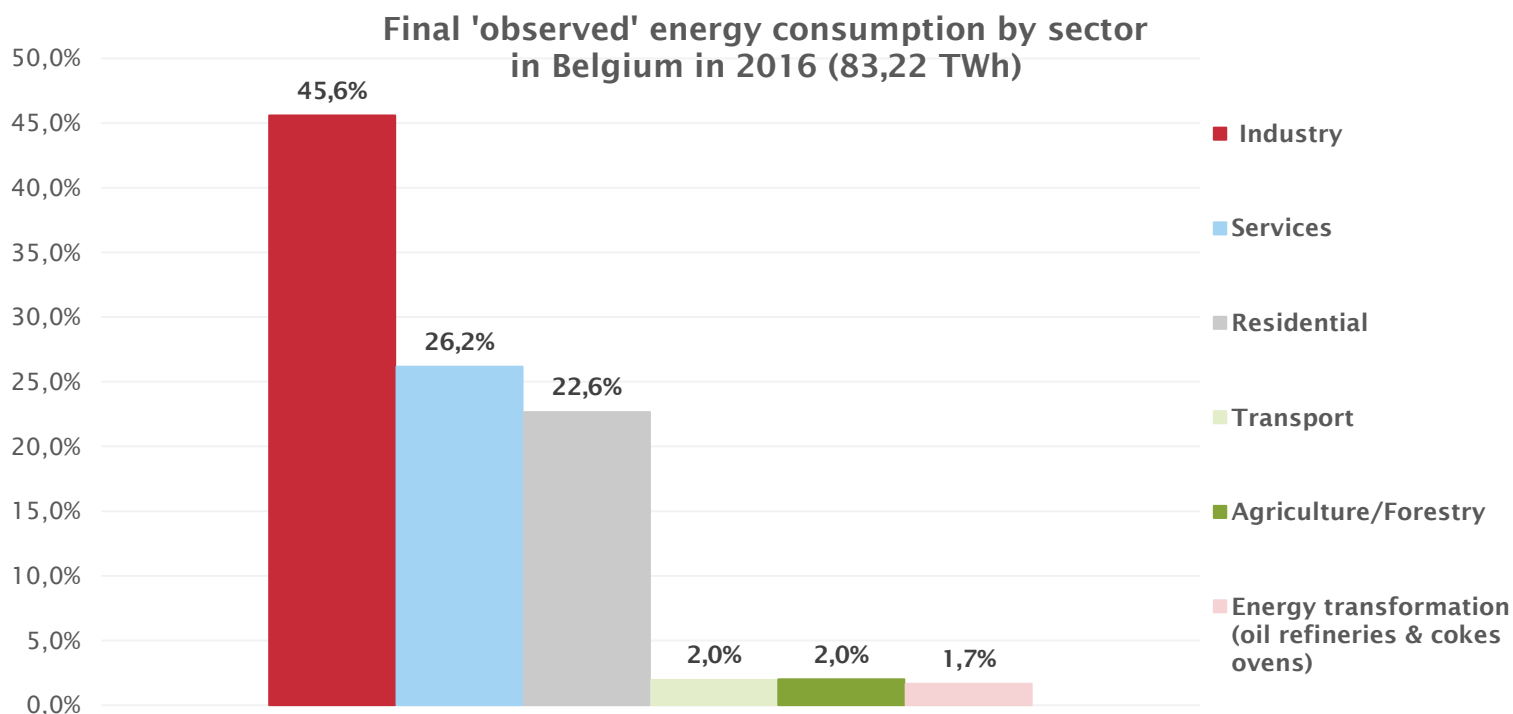
Total calculated electricity consumption in Belgium (TWh) 2007–2017

Het elektriciteitsverbruik daalt structureel oa door verhoogde energie-efficiëntie

Elektriciteitsverbruik

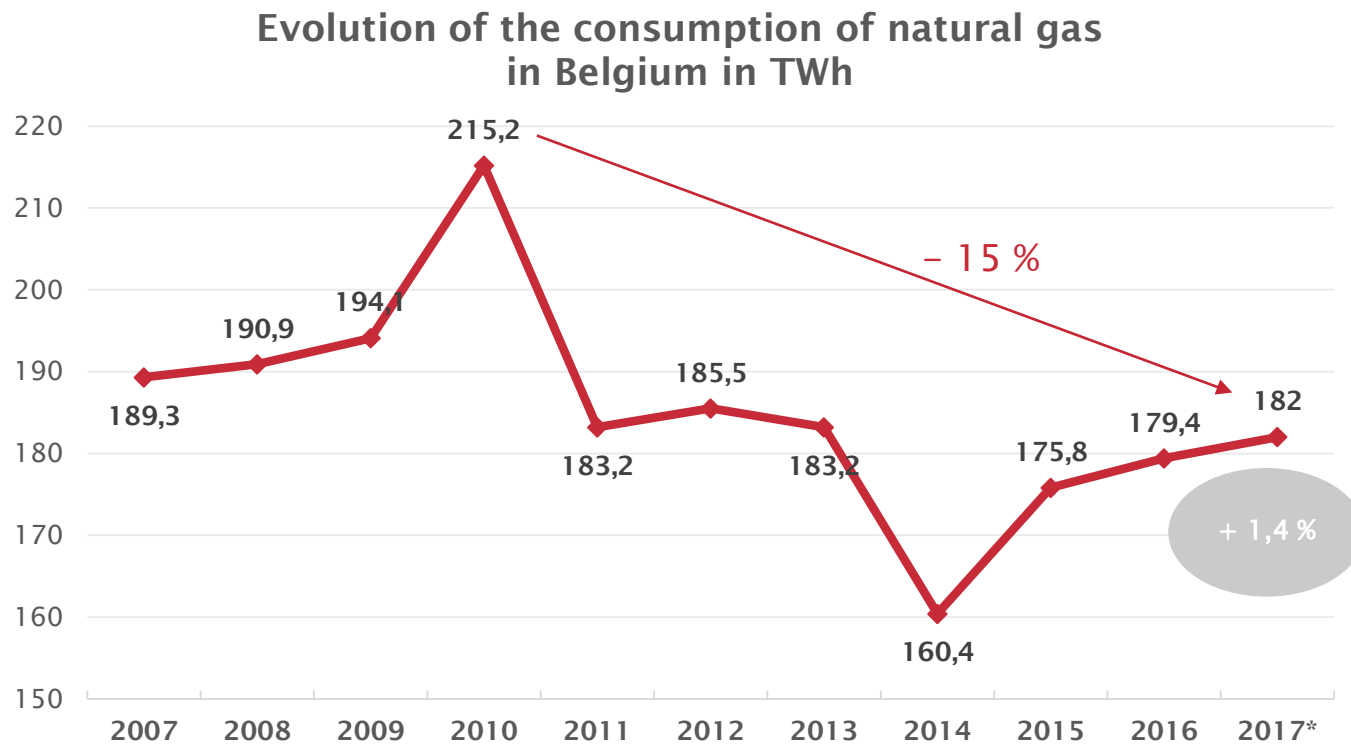
Sectorale verdeling van het verbruik (2016)

Residentiële verbruik is minder dan een kwart van het totale verbruik. De industrie is de grootste verbruiker van elektriciteit in België

Gasverbruik

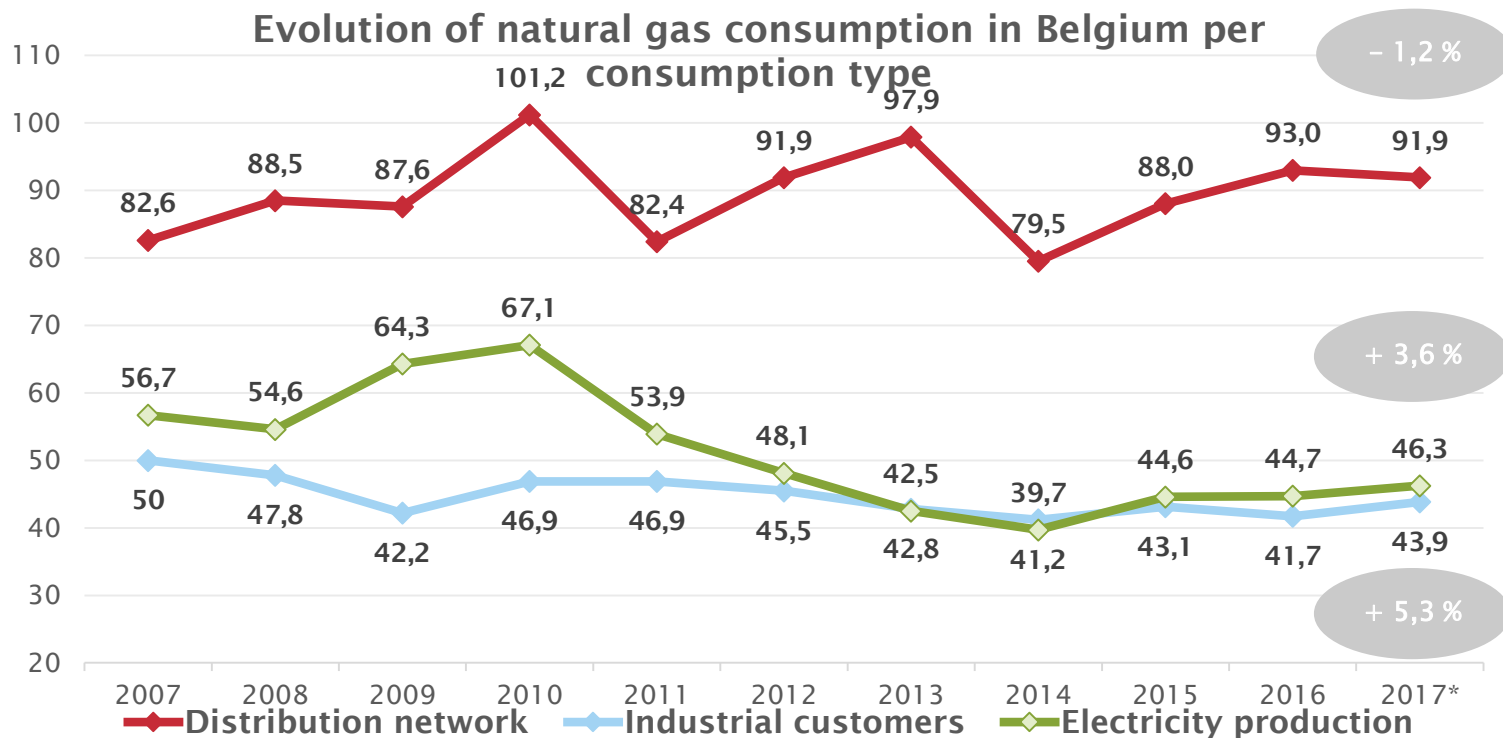
Het verbruik van gas gestegen dankzij de aantrekkende economie

Het gasverbruik is gestegen ten opzichte van 2016 ondanks een minder koude winter. De industrie en de elektriciteitsproductie zorgen voor de stijging maar verbruik blijft 15% beneden record van 2010.

Gasverbruik

Zachte winter en heropleving van het industrieel verbruik en productie van elektriciteit

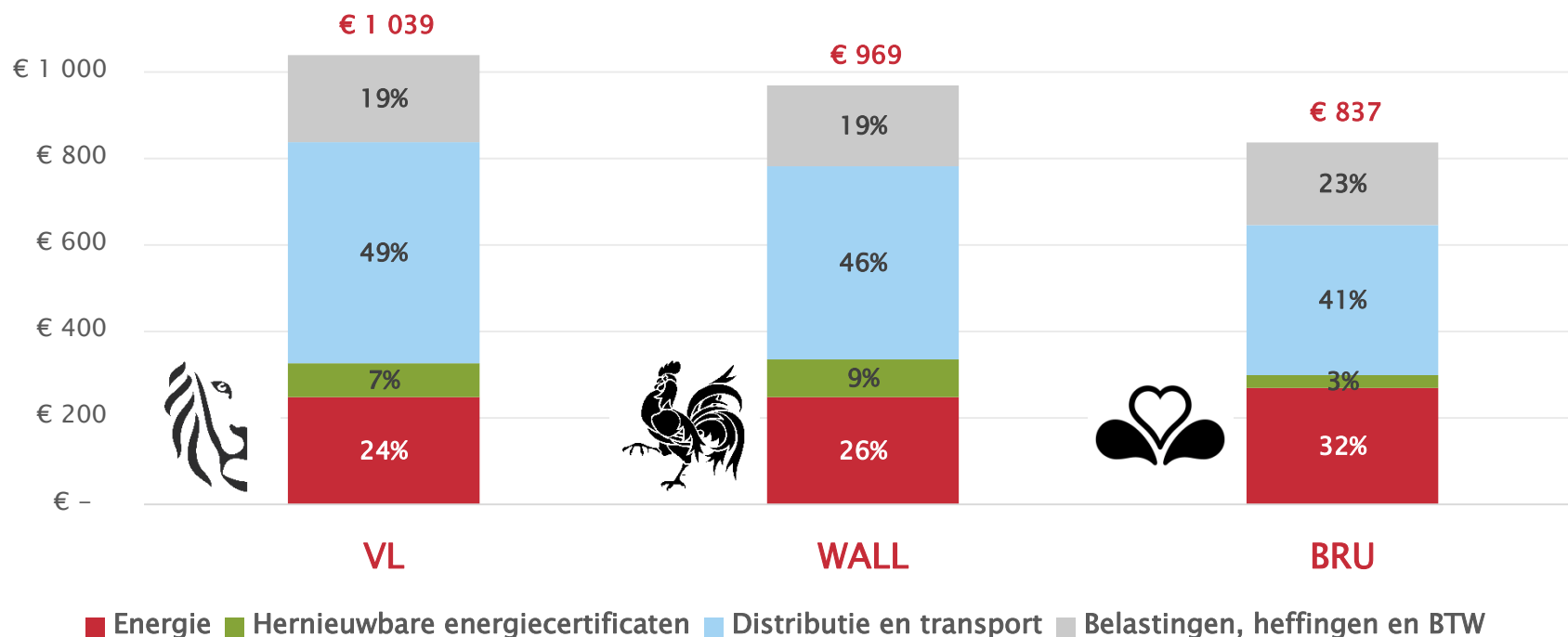
Normale Graaddagen	Graaddagen 2015	Graaddagen 2016	Graaddagen 2017
2.301	2.112	2.330	2.155

Marktmodel

Het aandeel van energiecomponent op de elektriciteitsfactuur blijft klein

Indeling van de elektriciteitsfactuur

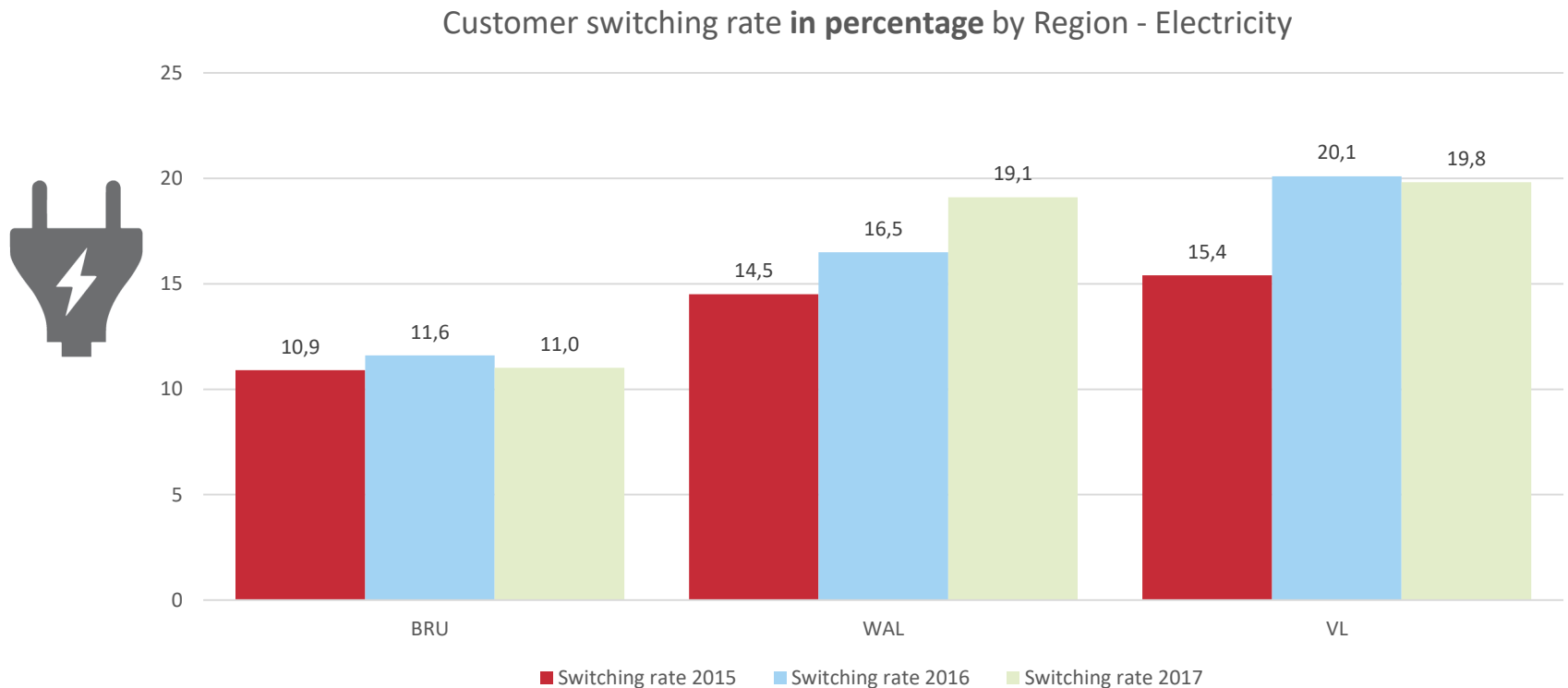
3.500 KWh/jaar – enkelvoudig vast tarief – 01/2018

Energiecomponent op de elektriciteitsfactuur is competitief in België

Dynamische marktwerking

Switch–percentage gestegen in Brussel en Wallonië

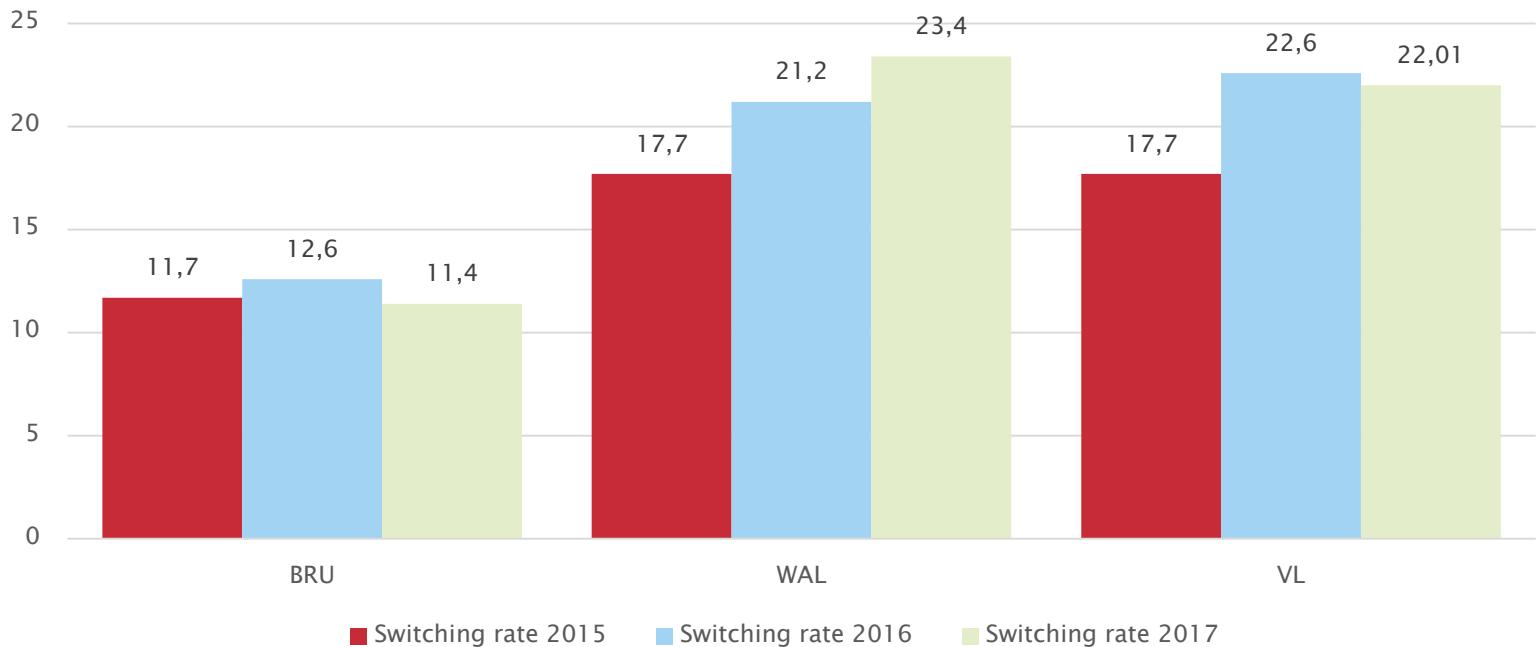
Het switch–percentage betreft zowel de residentiële als de professionele gebruikers

Dynamische marktwerking

Switch–percentage gestegen in Brussel en Wallonië

Customer switching rate in percentage by Region – Gas

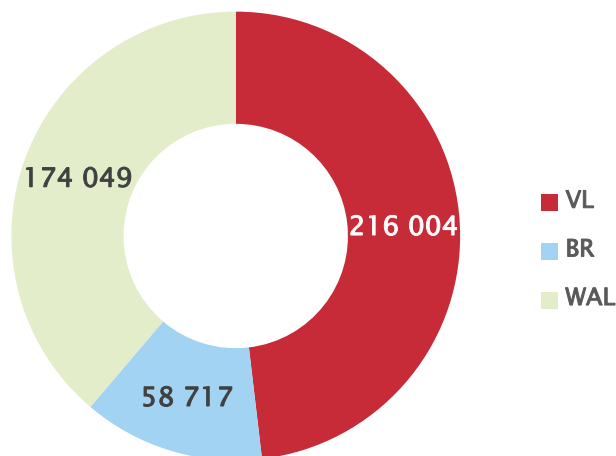
Het switch–percentage betreft zowel de residentiële als de professionele gebruikers

‘Sociaal Tarief’ elektriciteit

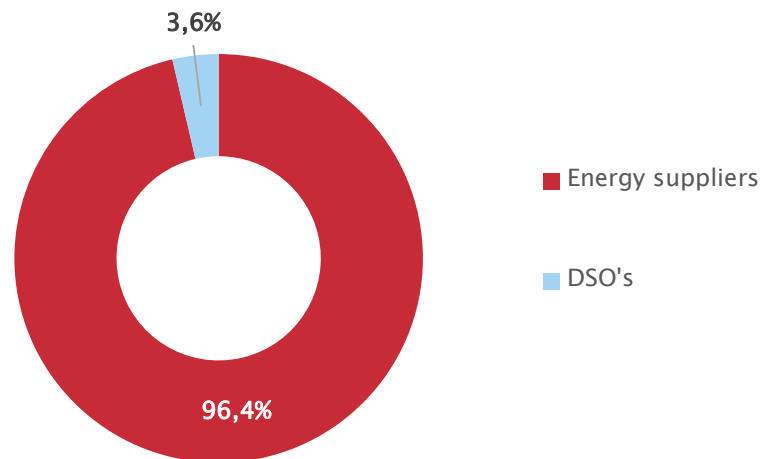
Meer dan 10% van de residentiële klanten genieten van het sociaal tarief

- België kiest om sociaal beleid te voeren via de elektriciteitsfactuur
- Leveranciers vragen om correct vergoed te worden voor de kosten die zij maken
- In de toekomst zou meer moeten ingezet worden om het verbruik bij kwetsbare klanten te verlagen

448,770 social tariff customers in Belgium for Electricity (Dec. 2017)

Social tariff customers supplied by energy suppliers vs DSO's (Dec.2017)

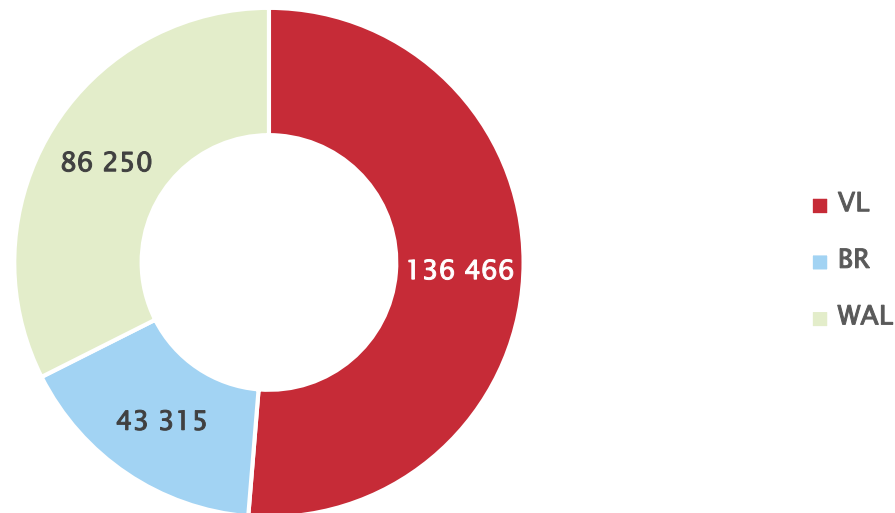

‘Sociaal Tarief’:

9,5% van de residentiële klanten genieten het sociaal tarief gas

- België kiest om sociaal beleid te voeren via de elektriciteitsfactuur
- Leveranciers vragen om correct vergoed te worden voor de kosten die zij maken
- In de toekomst zou meer moeten ingezet worden om het verbruik bij kwetsbare klanten te verlagen

266,031 social tariff customers in Belgium for Gaz (Dec.2017)

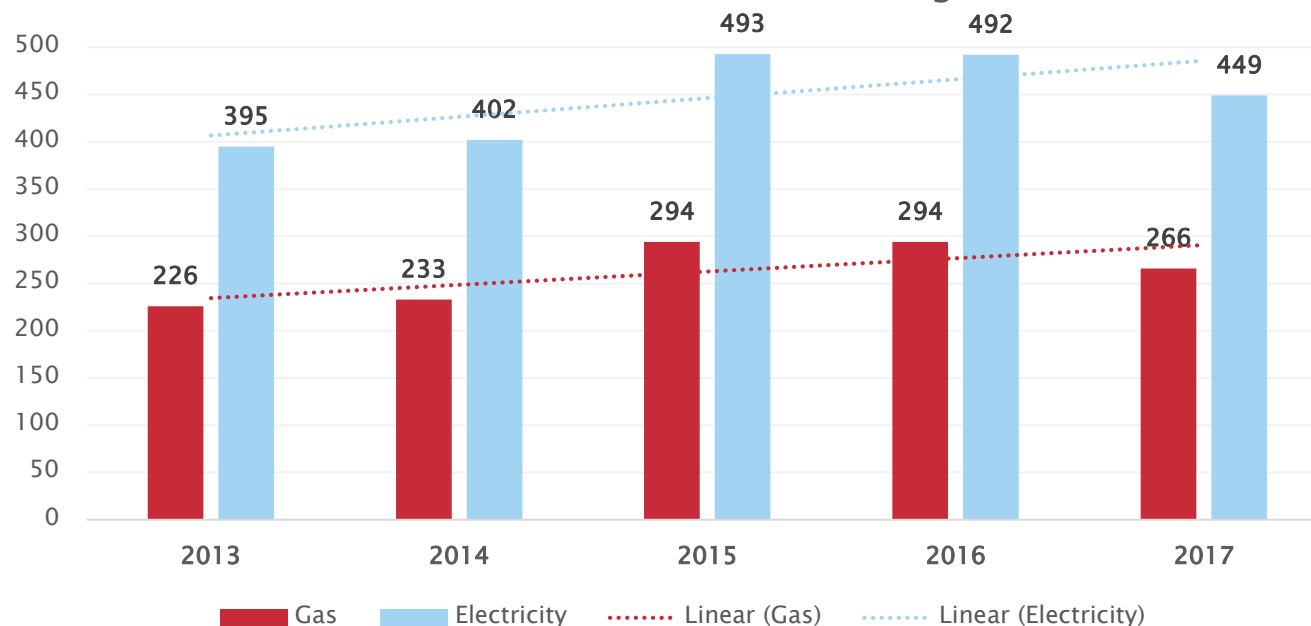
‘Sociaal Tarief’: Evolutie van het aantal begunstigden

Aantal begunstigden sociaal tarief op hoog niveau

- Monitoring noodzakelijk of het sociaal tarief de juiste doelgroep bereikt

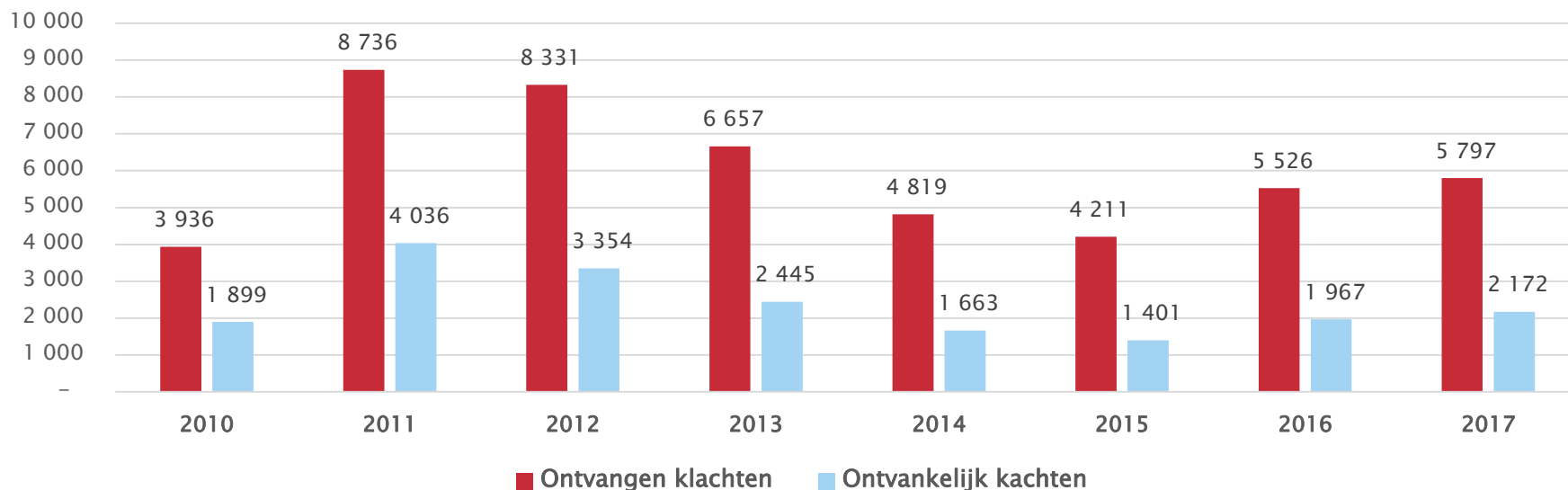
Social Tariff: number of beneficiaries in Belgium (in thousands)

Aantal klachten lichtjes gestegen

- Het aantal klachten stijgt, maar is nog steeds minder dan 2011–2013
- Belangrijke inspanningen van de leveranciers om de klachten te beperken
- +20% van de klachten gaat over de verbruiksgegevens
- Beperkt aantal ontvankelijke klachten in vergelijking met het aantal klanten en met andere nutssectoren
- Veelvuldige wijziging van de regelgeving vaak een oorzaak van klachten

Aantal klachten jaarlijks ontvangen door de Federale Ombudsdienst voor energie

Over FEBEG

Vision

FEBEG is powering a sustainable, secure and affordable energy future for families and businesses

(We help to build a future proof and well balanced energy market)

Onze leden

Synergies with other federations

- Membership to **FEB-VBO** (lobbying for social, energy, economic policies ...)
- Membership to **Eurelectric** (representation/lobbying at EU level)
- Cooperation with **Ode, Edora, cogen** en **BOP**
- Cooperation with **VOKA** an **UWE**
- Close cooperation with **Synergrid** on social aspects

FEBEG – Kerncijfers

34 leden en 7.780 personeelsleden

17,6 miljard EUR omzet

87,6 % van de elektriciteit geleverd in België *

98 % van de productiecapaciteit op het transportnetwerk**

82,4 % van het gas geleverd in België*

+/- 2.727.000 toegangspunten gas*

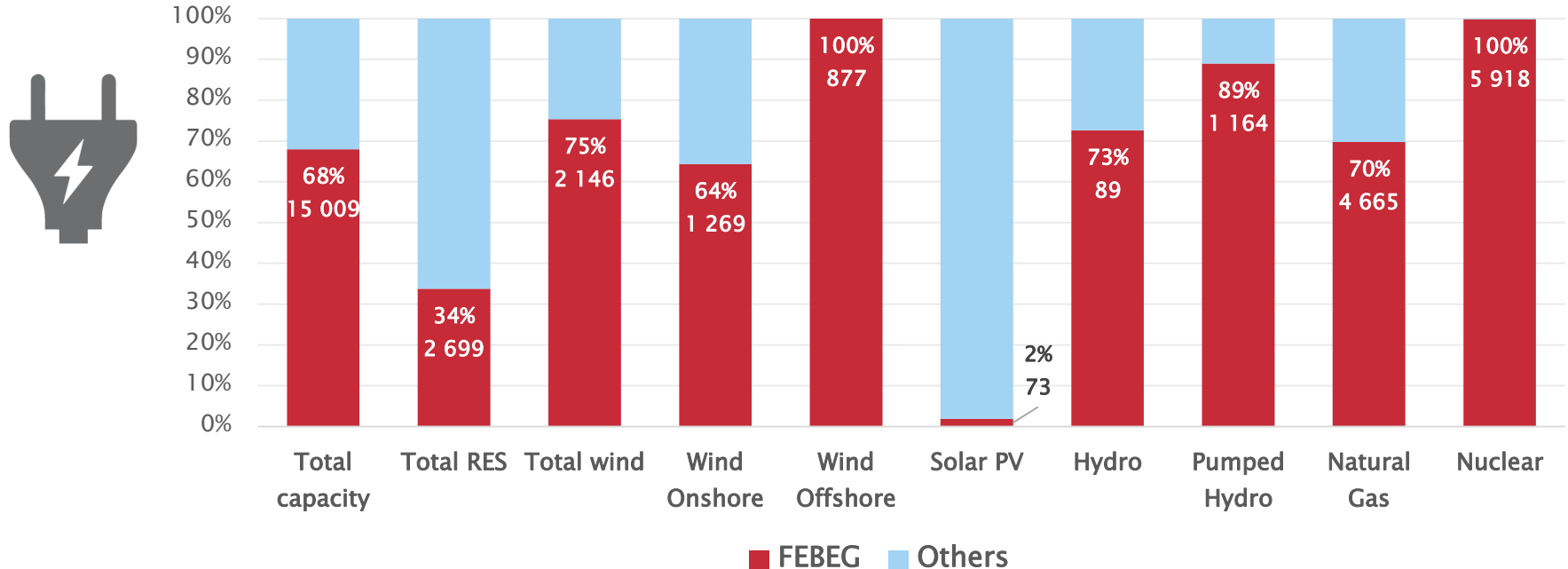
+/- 5.010.000 toegangspunten elektriciteit*

Elektriciteitsproductie

Het aandeel van FEBEG-leden in de geïnstalleerde capaciteit

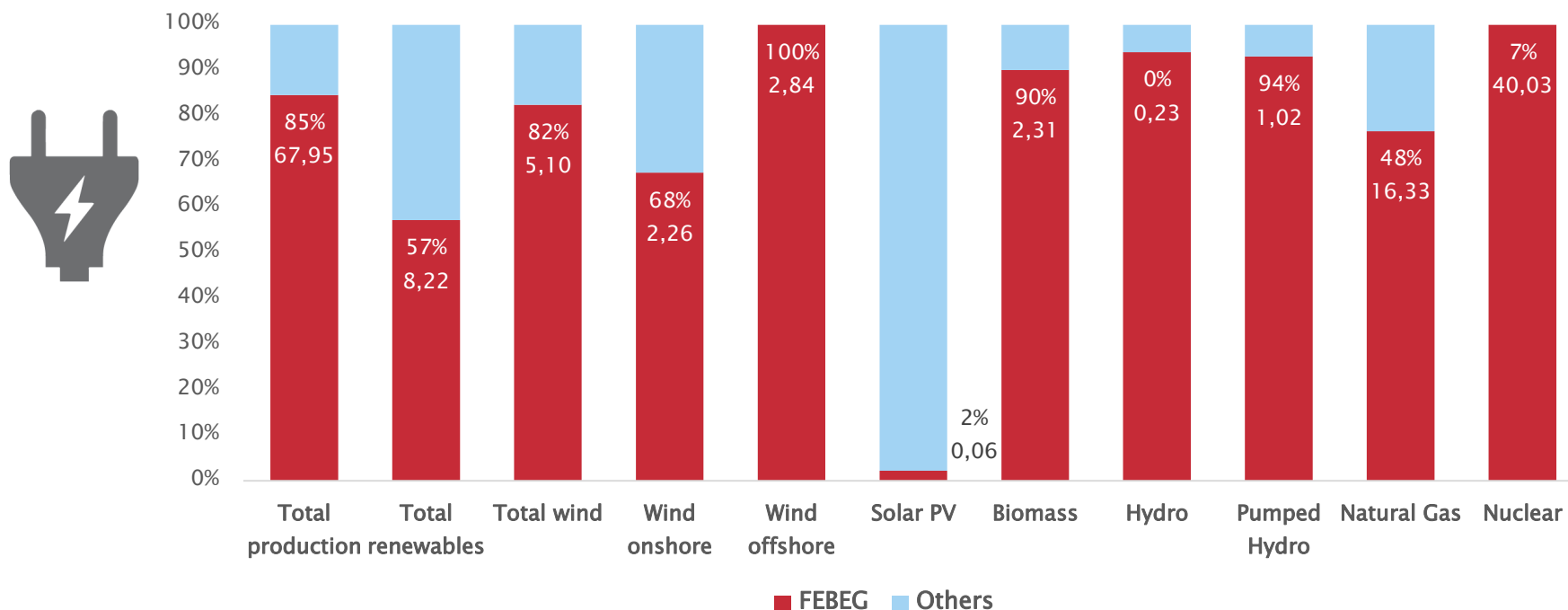
FEBEG members share of total capacity by production technologies in percentage and in MW

Elektriciteitsproductie

Het aandeel van FEBEG-leden in de elektriciteitsproductie

FEBEG members share of total production
by production technologies in percentage and in TWh

Het aandeel van de leden in de productie van zonne energie is beperkt. De FEBEG leden helpen de klanten echter de installaties te plaatsen, te onderhouden en ze beheren een belangrijk deel van dit productie in hun portefeuille.

‘FEBEG is powering a sustainable, secure and affordable energy future for families and businesses’

FEBEG

Federatie van de Belgische
Elektriciteits- en Gasbedrijven

Fédération Belge des Entreprises
Electriques et Gazières

Federation of Belgian
Electricity and Gas Companies